

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

27 МАЯ 2014 г.

АЎТОРАК

№ 96 (27706)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Дзядоў няма... А памяць пра іх жывая!

СТАР 4

Схіл быў увесь чырвоны ад суніц

СТАР 5

Падпішыся на «Звязду» і выйграй! Яшчэ і трымер...

СТАР 6

НАДЗЕЙНЫ ПАРТНЁР У СТРАТЭГІЧНА ВАЖНЫМ РЭГІЁНЕ

Ім за гады незалежнасці стаў для Беларусі Таджыкістан

Пра гэта заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на перамовах у Мінску з Прэзідэнтам Таджыкістана Эмамалі Рахмонам, паведамляе БЕЛТА.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што візіт Прэзідэнта Таджыкістана своечасова, каб узмацніць двухбаковы адносінны па пэўных напрамках і выйсці на нармальны ўзровень супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай сферы. Прэзідэнт Беларусі звярнуў увагу на тое, што ў дзвюх краінах няма праблем у развіцці стасункаў у палітычнай, дыпламатычнай, ваенна-палітычнай сферах; краіны з'яўляюцца членамі АДКБ, СНД і не маюць рознагалоссяў па міжнародным парадку дня.

У сваю чаргу Эмамалі Рахмон выказаў упэўненасць, што ў краінах ёсць вялікія рэзервы і магчымасці для развіцця гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Ён падзякаваў Беларусі за аказанне сур'ёзнай дапамогі Таджыкістану ў падрыхтоўцы спецыялістаў у розных галінах, а таксама ваенных кадраў, пагранічнікаў. «Беларусь заўсёды падтрымлівала Таджыкістан у цяжкай хвіліну — і ў рамках АДКБ, і на двухбаковай аснове, і асабліва па ўмацаванні таджыкістанска-афганскай мяжы», — сказаў Эмамалі Рахмон.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што рухавіком інтэграцыйных працэсаў сёння з'яўляецца эканоміка. У сувязі з гэтым кіраўнікі дзяржаў выказалі занепакоенасць негатыўнымі тэндэнцыямі зніжэння ўзаемнага таваразвароту ў апошнія два гады. Бака дамовіліся, што міжурадавая камісія зробіць усё магчымае, каб аднавіць былы ўзровень таваразвароту і перасягнуць яго. На думку беларускага лідара, асабліва ўвагу неабходна звярнуць на эфектыўнае выкананне між-дзяржаўнай праграмы эканамічнага супрацоўніцтва да 2020 года.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што беларускі бок можа прапанаваць партнёрам з Таджыкістана ажыццяўленне паставак беларускіх тавараў па лізінгавых схемах, а таксама з прымяненнем ільготнага крэдытавання, у тым ліку з удзелам таджыкістанскіх банкаў. З улікам актыўнага развіцця ў Таджыкістане аграрнага сектара, тэхналагічнага пераўзбраення, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь гатовая ў поўным аб'ёме задаволіць попыт у Таджыкістане на тэхніку, забяспечыўшы пры гэтым комплекснае сэрвіснае суправаджэнне. Беларускі лідар прапанаваў сумесна з партнёрамі з Таджыкістана сфарміраваць сетку машына-трактарных станцый, а таксама стварыць сумесныя зборачныя вытворчасці сельгастэхнікі. Беларускі бок гатовы падпісаць ліцэнзійны дагавор на выкарыстанне тэхналогіі, ноу-хаў і тэхнічнай дакументацыі, дакументаў на права выкарыстання таварнага знака «Беларусь». Дадаткова ў рамках арганізацыі вытворчасці беларускі бок гатовы навуачна-спецыялістаў з Таджыкістана, накіроўваць беларускіх экспертаў у гэтую краіну для перадачы досведу.

Прэзідэнт Беларусі лічыць перспектыўнай ідэю стварэння вытворчасці сельгасгаспадарчага навяснoga, прычальнага абсталявання ў Таджыкістане. Беларускі бок вітае прамяя пастаўкі з Таджыкістана высакакаснай баваўны, валакна і гатовы разглядаць прапановы па імпарце сельгаспрадукцыі, алюмінію.

На думку беларускага лідара, пазітыўным фактарам для пашырэння беларуска-таджыкістанскага партнёрства з'яўляецца зацікаўленасць рэгіёнаў у прамых кантактах. Ён звярнуў увагу на тое, што падпісанне адпаведных дакументаў і далейшая іх рэалізацыя нададзць гэтым стасункам больш сістэмны характар.

Акрамя таго, кіраўнік беларускай дзяржавы падкрэсліў неабходнасць наладжвання сувязяў паміж суб'ектамі гаспадарання, больш актыўнае выкарыстанне патэнцыялу ўзаемадзеяння гандлёва-прамысловых палат, іншых структур, якія аб'ядноўваюць дзелавыя колы. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу і на важнасць развіцця гуманітарнага супрацоўніцтва, адносін у сферы адукацыі і культуры. Ён лічыць важным аднавіць практыку абмену Днямі культуры і выказаў гатоўнасць правесці Дні культуры Беларусі ў Таджыкістане ў 2015 годзе.

«Мы канструктыўна ўзаемадзейнічаем на сучасных перамоўных пляцоўках, з'яўляючыся саюзнікамі ў рамках СНД і АДКБ, і зацікаўлены ў пашырэнні ўзаемных сувязяў з Таджыкістанам у розных галінах: палітычнай, гандлёва-эканамічнай, ваенна-тэхнічнай, гуманітарнага супрацоўніцтва», — сказаў беларускі лідар.

Эмамалі Рахмон у сваю чаргу падкрэсліў: «Не сумняваюся, што вынікі перамоў таксама будуць спрыяць вываду адносін партнёрства на якасна новы ўзровень. Для гэтага ёсць усё ўмовы і неабходныя перадумовы, уключаючы палітычную волю кіраўніцтва дзвюх краін».

Па выніках перамоў у прысутнасці прэзідэнтаў бака падпісалі пакет дакументаў, якія пашыраюць супрацоўніцтва ў прамысловай, сацыяльнай і гуманітарнай сферах, а таксама на рэгіянальным узроўні. Падпісаныя дакументы вызначаюць параметры дзеянняў на бліжэйшыя гады ў ключавых сферах.

Падводзячы вынікі перамоў, Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на іх прадметны і канструктыўны характары. Прэзідэнт абмеркаваў шырокае кола тэм, якія тычацца як развіцця беларуска-таджыкістанскіх адносін, так і супрацоўніцтва па міжнароднай арэне, у ААН, СНД, АДКБ і ШОС. Бака з задавальненнем канстатавалі падабенства пазіцый па ўсіх пытаннях.

Эмамалі Рахмон таксама выказаў задавальненне дзелавым і даверным характарам праведзеных перамоў і запрасіў кіраўніка беларускай дзяржавы наведаць Таджыкістан з афіцыйным візітам.

СВЯТА СКОНЧЫЛАСЯ — СВЯТА ПРАЦЯГВАЎЦА!

Такім чынам, свята, якога мы чакалі пяць доўгіх гадоў, скончылася. У нядзелю, бліжэй да поўначы, з фінальным світком суддзяў на «Мінск-Арэна» 78-ы чэмпіянат свету па хакеі стаў гісторыяй. Што можна сказаць пра яго па гарачых слядах? Калі каротка падсумаваць выказванні спецыялістаў, спартсменаў, балельшчыкаў з дзясяткаў краін, якія сталі ў гэтыя дні гасцямі Мінска, то яны аднадушныя — гэта было сапраўднае свята, чэмпіянат прайшоў на самым годным узроўні, быў паказаны хакей найвышэйшага класа. Хакеісты, трэнеры, заўятыя прызнаваліся, што атрымалі максімальнае задавальненне ад самога мерапрыемства і ўдзелу ў ім. Пабыт рэкорд наведвання хакейных паядынкаў на чэмпіянатах свету — больш як 650 тысяч гледачоў непасрэдна глядзела вялікі хакей на трыбунах сталічных лядовых арэн, і больш як 1 мільярд тэлегледачоў — ля экрану сваіх тэлевізараў па ўсім свеце.

Чэмпіянат, падарыўшы людзям з розных краін незабыўныя эмоцыі падчас спартыўных баталій на мінскіх лядовых арэнах, а таксама яркія ўражанні аб нашай гасціннасці, сталіцы і мінчанам, аб Беларусі і беларусах у цэлым, пераканаўча даказаў, што наша краіна заўсёды была адкрыта свету. Беларусь даказала, што мы можам арганізоўваць спартыўныя першынствы любога ўзроўню, і хачелася б, каб гэты факт быў прыняты да ўвагі грамадскасцю ўсяго свету. А значыць, мы не развітаемся і кажам усім: да новых сустрэч!

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай ЛАДУЦКА, старшыня Мінгарвыканкама:
«У Мінску завяршылася падзея сусветнага ўзроўню, да якой мы рыхтаваліся на працягу пяці гадоў. Гэтыя два з паловай тыдні прайшлі вельмі арганізавана, усе намечаныя мерапрыемствы выкананы. Хацу выказаць словы паўдзякі ўсім службам, якія забяспечвалі правядзенне ЧС, работа якая з'яўляецца зладзана. Эфектыўна спрацавалі камунальныя службы, супрацоўнікі арганізацыі правапарадку. Мы не атрымалі прэтэнзій на рабоце гасціннага комплексу, спартыўных аб'ектаў. Выдатна сябе зарэкаменавалі зоны гасціннасці ў раёне Студэнцкай вёскі і калія Палаца спорту. Я думаю, што не толькі гасці, але і мінчане прывыклі да тых мерапрыемстваў, якія праходзілі тут».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 27.05.2014 г.

Долар ЗША	10060,00
Еўра	13720,00
Рас. руб.	295,00
Укр. грыўня	845,38

■ Год гасціннасці: адкрыў Беларусь!

ПА МІФЫ І ЛЕГЕНДЫ — НА ВЕЛАСІПЕДЗЕ

Каб выпрабаваць на сабе ўсе асаблівасці экстрэмальных прыгод, карэспандэнт «Звязды» праехала на двухколавым транспарце 250 кіламетраў

У апошнія гады веларух у Беларусі актыўна набірае абароты: усё больш людзей імкнецца да здаровага ладу жыцця і таму перасаджаецца на веласпеды. Яшчэ летась да Года гасціннасці ў Магілёве распісвалі некалькі цікавых веласпедных вандровак па 8 раёнах вобласці пад агульным брэндам «Край жыватворных крыніц». Быў створаны сайт, схемы маршрутаў, пракладзены першыя турыстычныя сцежкі.

назваў «Міфы і легенды краю жыватворных крыніц». У наш спіс трапілі самыя вядомыя з іх — Бразгун у Чэрыкаўскім раёне, Блакітная — у Слаўгарадскім, Захаранка — у Быхаўскім. У тых мясцінах запаведных мясцінах, дзе яны бруацца, нават кожны каменьчык, здаецца, мае непаўторную гісторыю. А што казаць пра такія жамчужныя Магілёўшчыны, як Быхаўскі замак, Баркалабаўскі жаночы манастыр, палац Жукоўскіх у аграгарадку Дашаўка — усё яны ярка знаходзяцца на шляху. А яшчэ арганізатары абцяцалі сустрэчы з прывідамі, чарадзейную выпечку і рускую лазню. Ну як было не спакусіцца?

■ Надвор'е

СПЯКОТА АДПУСЦІЦЬ НА ФОНЕ СУР'ЁЗНЫХ ДАЖДЖОЎ

На гэтым тыдні характар надвор'я істотна зменіцца і пахаладае, паведамляе спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

Аднак у аўторак на тэрыторыі Беларусі яшчэ будуць гаспадарыць цёплыя няўстойлівыя масы. Таму сёння ў большасці раёнаў чакаюцца кароткачасовыя дажджы, а часам магчымы навалыніцы. Месцамі па краіне пройдуць моцныя ліўні, у асобных раёнах — град. Пры навалыніцах месцамі шкодзіцца ўзмацненне ветру парывамі да 15–20 м/с. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе ад плюс 22 градусаў па паўночным захадзе да 31 цяпла па паўднёвым усходзе краіны.

І ў сераду амаль паўсюдна па краіне пройдуць кароткачасовыя дажджы з навалыніцамі і моцнымі ліўнямі. Пахаладае. Тэмпература паветра ўначы на сераду складзе плюс 11–18 градусаў, а на поўначы краіны толькі 8–10 цяпла. Удзень тэмпературы фон знізіцца да 13 цяпла па паўночным захадзе і толькі па паўднёвым усходзе складзе да плюс 26 градусаў. Кароткачасовыя дажджы і навалыніцы будуць у нас 29 і 30 мая. У чацвер на паўднёвым усходзе Беларусі месцамі моцныя дажджы. Стане яшчэ халаднаей. Тэмпература паветра ўначы будзе пераважна плюс 6–13 градусаў, удзень чакаецца 12–19 цяпла. Толькі на поўдні Гомельскай і Магілёўскай абласцей удзень месцамі да плюс 20–25 градусаў.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных спецыялістаў, нават на выхадных нас чакаюць кароткачасовыя дажджы і навалыніцы. Тэмпература паветра ўначы стане 5–12 цяпла, а ўдзень — плюс 13–20 градусаў. Толькі на паўднёвым усходзе будзе на 5–6 градусаў цяплей.

Сяргей КУРКАЧ

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ПАРАШЭНКА ПЕРАМАГАЕ ВА УСІХ АБЛАСЦЯХ УКРАЇНЫ

Ва Украіне ўчастковыя выбарчыя камііі скончылі падлік галасоў і перадалі звесткі ў акруговыя выбарчыя. Працягваецца апрацоўка галасоў. Пакуль даныя падліку суладваюць са звесткамі экзіт-полаў. У першым туры перамагае кандыдаты магнат Пятро Парашэнка. Ён набірае каля 55%. Як паведамляе ЦВК, ён сабраў большасць галасоў ва ўсіх рэгіёнах Украіны. Найбольш за яго галасавалі на Львоўшчыне (70%) і Віннічыне (66%). У Луганскай вобласці ён набірае 33%, а ў Данецкай — 40%. Праўда, там галасаванне адбылося толькі на траціне тэрыторыі. Гэта першы ў гісторыі ўкраінскі выбараў выпадак, калі ўсход і захад галасавалі амаль салідарна. Беларусь паважае выбар украінскага народа і гатовая да далейшага канструктыўнага супрацоўніцтва са сваім суседам. Аб гэтым гаворыцца ў заяве Міністэрства замежных спраў Беларусі ў сувязі з правядзеннем ва Украіне пазачарговых прэзідэнцкіх выбараў. «Неабходна канстатаваць, што выбарчая кампанія праходзіла ў беспрэцэдэнтна жорсткай і напружанай абстаноўцы. На жаль, частка грамадзян не была ўключана ў выбарчы працэс. Разам з тым украінскае грамадства прадэманстравала высокі ўзровень грамадзянскай свядомасці і імкненне пачаць рух да забеспячэння нацыянальнай згоды, унутранай стабільнасці і ўстойлівага эканамічнага і палітычнага развіцця», — адзначаецца ў заяве.

ПАМЁР ВОЙЦЕХ ЯРУЗЕЛЬСКІ

Ён пайшоў з жыцця ў неўралагічным аддзяленні шпітэля Ваенна-медыцынскага інстытута ў Варшаве. Два тыдні таму ён перанёс інсульт. 6 ліпеня былому кіраўніку сацыялістычнай Польшчы споўніўся 69 год.

Як адзначае Reuters, палякі да гэтага часу не прыйшлі да адзінай ацэнкі гэтай супярэчливай палітычнай фігуры. Дата і месца пахавання пакуль не прызначаны — спачатку ўлады маюць намер правесці кансультацыі з сям'ёй.

Генерал арміі Ярузельскі ў лютым 1981 года ўзначаліў Савет міністраў Польскай Народнай Рэспублікі, а ў снежні ў разгар беспарадкаў увёў ваеннае становішча, за што пасля яго неаднаразова спрабавалі прыцягнуць да адказнасці. Аднак ён жа адным з першых сярод усходнеўрапейскіх лідараў павёў краіну па шляху рэформы.

Ярузельскі быў адзіным кіраўніком Польшчы ўсе 1980-я гады, а ў перыяд ваеннага становішча з 1981 па 1983 год яго ўлада была і зусім неабмежаванай. На працягу гэтага часу ён душыў як спробы дэстабілізаваць сітуацыю ўнутры краіны, так і рэзка адкідаваў прапановы аб увядзе савецкіх войскаў на тэрыторыю краіны.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ВОЦАТ ЯК СУПЕРПРАДУКТ

Інстытут харчовых тэхналогій устанавіў: пэўныя тыпы воцатаў могуць замяніць горы лекаў, перадае The Malay Mail. Ён багаты на антыаксіданты, якія тармазюць працэс старэння, а таксама запавольвае працэс развіцця раку і дэгенератыўных захворванняў мозга. Воцат валодае супрацьзапаленчымі ўласцівасцямі, памяншае ўздзеянне дыябету на арганізм. Паляпшаецца стан сардэчна-сасудзістай сістэмы і зніжаецца ціск. Ёсць звесткі і пра тое, што воцат дапамагае спартсменам аднавіцца пасля моцных фізічных нагрузкаў. А калі чалавек штодня спажывае воцат, у яго зніжаецца апетыт. Гэта каштоўная знаходка для людзей, якія жадаюць пазбавіцца ад лішніх кілаграмаў.

Пры гэтым штодзённае ўжыванне адной-дзвюх лыжак воцата можа павысіць узровень наляўнасці ў арганізме «добрага» халестэрыну, лічаць даследчыкі.

КОРАТКА

У сувязі з тым, што ў бліжэйшыя дні пачнуцца летнія канікулы, па ўсёй Беларусі з 26 мая па 6 чэрвеня ДАІ праводзіць спецыяльнае комплекснае мерапрыемства «Увага — дзеці!». У дні акцыі трэба рухацца ў светлы час сутак з уключаным блізім святлом фар.

Пасяджэнне Вышэйшага Еўрапейскага эканамічнага савета адбудзецца 29 мая ў Астане. На ім плануецца падпісаць Дагавор аб Еўрапейскім эканамічным саюзе, які ўступіць у сілу з 1 студзеня 2015 года.

Станцыю метро «Малінаўка» плануецца адкрыць для пасажыраў у першай дэкадзе чэрвеня. Пробны поезд да станцыі праехаў 23 мая. Цяпер завяршаюцца работы па канчатковай рэгуліроўцы сістэм.

Беларусы сталі чэмпіёнамі Еўропы па футзале. У вышэйшым паядынку 11-га кантынентальнага першынства, якое прайшло ў Празе, падпалечныя Сяргея Сафонава выйграў у зборнай Бельгіі з лікам 2:1.

Мінск у рэйтынгу Forbes

Амерыканскі фінансава-эканамічны часопіс Forbes паставіў Мінск на першае месца ў рэйтынгу гарадоў вылога СССР*, камфортных для вядзення бізнесу:

Крытэрыі складання рэйтынгу:

- ВРП на душу насельніцтва;
- прадукцыйнасць працы;
- сярэдняя зарплата па горадзе;
- узровень беспрацоўя;
- пранікненне мабільнай сувязі і Інтэрнэту;
- стаўкі арэнды ў бізнес-цэнтрах класа А;
- сукупная падатковая нагрузка на прадпрыемства;
- колькасць злачыстваў на 1000 жыхароў;
- індэкс успрымання карупцыі;
- рызыка ўзброеных сутыкненняў і інш.

*Для аналізу браліся сталіцы і гарады з насельніцтвам наля 1 млн чалавек.

Крыніца: Forbes.

© Інфаграфіка БЕЛТА

Закон і парадак

ШТО СКРАЎ, ВЯРНІ НАЗАД

У Мінскай вобласці неабходна палепшыць прафілактычную работу па бяспецы дарожнага руху. Менавіта такую задачу паставіў перад адпаведнымі службамі старшыня Міннаблвыканкама Сямён Шапіра на пасяджанні, дзе аналізаваліся вынікі работы па барацьбе са значынасцю і карупцыяй за мінулы год. У тым ліку ён звярнуў увагу падначаленых на тое, што застаецца актуальнай і праблема п'янства за рулём.

— За апошні год колькасць дарожна-транспартных здарэнняў, дзе загінулі ці атрымалі раненні людзі, знізілася. Але цэнтральны рэгіён у лідарах сярод іншых абласцей краіны, — канстатаваў начальнік упраўлення ўнутраных спраў Міннаблвыканкама Віктар СЯНЬКО. — Кожнае пятае здарэнне адбываецца на дарогах Міншчыны і кожны чацвёрты гіне ў аварыі.

На думку Віктара Сянько, адна з мер прафілактыкі тут — развіццё дарожнай інфраструктуры, паколькі транспартныя паток узрастае і ўзнікаюць перадумовы для ДТП. Актуальнай для вобласці і праблема п'янства. У стане алкагольнага ап'янення здзяйсняецца практычна кожнае трэцяе злачынства. Сярод іх 60% — забойствы і прычыненне цяжкіх цялесных пашкоджанняў, 29 такіх злачынстваў на сумленне жанчын. З гэтай праблемай праахоўныя органы змагаюцца. Першы за ўсё, прымаюцца захады па абмежаванні рэалізацыі спіртных напояў, зніжэнні іх даступнасці на сяле. Як выключная мера, выпіх накіроўваюць у спецыялізаваныя установы. У прыватнасці, летась прайшлі лічынне ад алкагалізму больш як 800 чалавек, сярод якіх 175 жанчын.

Меркаванне

Выбары ў Еўрапарламент, што адбыліся на мінулым тыдні, далі шмат падстаў для разважанняў. Як і прагназавалася, палітычныя партыі, якія сумяваюцца ў каштоўнасцях еўраінтэграцыі і цяперашняй эміграцыйнай палітыцы Еўрасаюза, змаглі дасягнуць новых, не бачаных раней для сябе вышынь. Паводле паярэдніх звестак, прадстаўнікі пратэстных партыяў сабралі ні многа ні мала — 129 месцаў з 751. Гэта дае магчымасць фарміраваць дастаткова ўплывовую фракцыю, якая будзе добра выглядаць на фоне найбуйнейшых фракцый — Еўрапейскай народнай партыі і Прагрэсіўнага альянсу сацыялістаў і дэмакратаў. Як чакаецца, першая з іх будзе налічваць 211 дэпутатаў, а другая — 193.

Асабліва шакіруючы для многіх сталі вынікі выбараў у Францыі і Вялікабрытаніі. Гэта дзве з чатырох найбуйнейшых эканомік Еўрасаюза, у якіх пражывае чацвёртая частка насельніцтва Еўрасаюза. Гэта, дарчы, што немалаважна, адзіныя краіны Еўрасаюза, якія валодаюць уласнай атамнай зброяй. У Францыі партыя «Нацыянальны фронт» на чале з Марын Ле Пен упершыню змогла дабіцца перавагі на выбарах у Еўрапарламент. Больш за тое, па колькасці сабраных галасоў (каля 25%) яна амаль удава аспрэджвае кіруючую Сацыялістычную партыю (каля 14%). У выніку Нацыянальны фронт зможа адраўчыць у Еўрапарламент 24 дэпутаты замест 3 па выніках выбараў 2009 года. Гэта цягне за сабой і ўнутрыпа-

Вялікае заклапоканасць і такая з'ява, як наркаманыя. Толькі за 2013 год выяўлена больш за 700 з'вязаных з ёй правапарашэнняў, у тым ліку 168 цяжкіх і асабліва цяжкіх. Калі летась дамінавалі опійныя наркатыкі, то цяпер рынак запаланілі сінтэтычныя — так званыя спайсы. Толькі летась на Міншчыне перакрылі сем міжздарожных каналаў пастаўкі наркатыкаў і псіхатропных сродкаў, а таксама восем каналаў вывазу людзей за мяжу з мэтай эксплуатацыі. Акрамя таго, выяўлены тры памыжкі для вырощвання марыхуны.

Што тычыцца эканамічных злачынстваў, то за мінулы год іх зафіксавана больш як 700, у тым ліку 240 карупцыйнай накіраванасці, 128 фактаў хабарніцтва. У прыватнасці, за атрымманне хабару пазбаўлены волі на пяць гадоў з канфіскацыяй маёмасці намеснік старшыні Барысаўскага райвыканкама. Усёго ж за карупцыйна значыныя да крмінальнай адказнасці прыцягнуты 163 асобы. Як сведчыць аналіз, гэтая з'ява назіраецца ва ўсіх сферах жыццядзейнасці. Але найбольш працяглаю ў органах дзяржаўнага кіравання — 55 ад агульнай колькасці (амаль 23%), прамысловасці — 30 (12,4%) і будаўніцтве — 27 (11,2%). На думку праваахоўнікаў, асноўныя прычыны, якія спрыяюць карупцыі і хабарніцтву, — адсутнасць належнага кантролю за расходваннем бюджэтных сродкаў, узаемадзеянні паміж адпаведнымі органамі, пралікі ў падборы і расставленні кадраў дзяржаўных служачых і кіраўнікоў прадпрыемстваў, а таксама недастаткова дапамога саміх грамадзян у барацьбе з гэтай заганай.

Таяцяна ЛАЗОЎСКАЯ

Свая справа

«ІПЭШНІКІ» І «ЮРЫКІ» БУДУЦЬ ПРАЦАВАЦЬ НАРОЎНІ

Пасля 1 ліпеня прадпрымальнікі павінны мець дакументы на тавар, якія пацвярджаюць яго набыццё

16 мая быў падпісаны Указ Прэзідэнта № 222 «Аб рэгуляванні прадпрымальніцкай дзейнасці і рэалізацыі тавараў індывідуальнымі прадпрымальнікамі і іншымі фізічнымі асобамі». Ён накіраваны на стварэнне роўных умоў для юрыдычных асоб і іпэшнікаў, а таксама на падрыхтоўку ўвоўз і рэалізацыю ў нашай краіне незаконнай прадукцыі, выпущанай на тэрыторыі Мыйтнага саюза. Аб гэтым заявіў учора Міхаіл РАСОЛЬКА, начальнік галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання фізічных асоб Міністэрства па падатках і зборах.

ДА САКАВІКА 2015 ГОДА — ПЕРАХОДНЫ ПЕРЫЯД

З 1 ліпеня 2014 года індывідуальныя прадпрымальнікі ўстанавілі асаблівы навунасць дакументаў, што пацвярджаюць набыццё тавараў. У выніку з гэтай даты пры ўвозе тавараў з краін Мыйтнага саюза «іпэшнікі», якія пляцяць адзіны падатак, павінны будучы плаціць не падатак на дабаўленую вартасць у фіксаванай суме, а ПДВ ў адпаведнасці з пагадненнямі паміж урадамі Беларусі, Расіі і Казахстана — у памеры 20%. Выплачваць яго трэба будзе да 20 чысла месяца, які ідзе пасля месяца ўвозу тавараў.

«Да 1 сакавіка 2015 года вызначаны пераходны перыяд, падчас якога «іпэшнікам» будзе дадзена права на рэалізацыю рэшткаў тавараў, завезенага раней, без дакументаў. Да 30 ліпеня 2014 года ІП павінны будучы скласці для рэгістрацыі ў падатковых органах вопіс падобных тавараў. Да 1 сакавіка 2015 года можна будзе выплачваць адзіны падатак і ПДВ у фіксаванай памеры», — патлумчыў Міхаіл Расолька. Дарчы, ішчэ ўказам абмяжоўваецца рэалізацыя тавараў фізічнымі асобамі. «З 1 ліпеня фі-

фіціент за рэалізацыю тавараў без суправадзальных дакументаў. «Доля паступленняў ад ІП, якія займаюцца рознічным гандлем і выплаваюць адзіны падатак, — каля 0,8% агульнай сумы паступленняў у бюджэт. Казаць пра значныя страты, якія паўплываюць на выкананне сацыяльных праграм, не даводзіцца», — адзначыў Міхаіл Расолька. Страт для бюджэту можа наогул не быць за кошт таго, што будзе пастаўлены бар'ер на шляху тавараў, якія раней увозіліся з ЕС і прадаваліся без дакументаў, як быццам прывезеныя з Мыйтнага саюза. З узяццем перааб'яўчання аб абавязковай навунасці ў ІП таварасуправадзальных дакументаў чакаецца павелічэнне паступленняў ад мыйтных плацячкоў, дадуў прадстаўнікі міністэрства.

ЦІ ЗНІЗЯЦЦА ПАСТУПЛЕННІ Ё БЮДЖЭТ?

Між іншым, згодна з указам, індывідуальныя прадпрымальнікі, якія будучы мець дакументы на ўсе тавары, што рэалізуюцца, атрымаюць права перайсці на спрошчаную сістэму падаткаабкладання альбо з 1 ліпеня, альбо з 1 кастрычніка 2014 года. «Падатковая нагрузка пры пераходзе сістэмы падаткаабкладання з 25–30%. Так, з дакументамі тоўкі складаней, але спрошчаная сістэма падаткаабкладання эканамічна больш выгадная, гэта вельмі прывабны рэжым», — адзначыў старшыня Беларускага саюза прадпрымальнікаў Аляксандр КАЛІНІН.

У сваю чаргу ў Міністэрстве па падатках і зборах не прагназуюць значнага зніжэння падатковых паступленняў у бюджэт ад ІП. Паводле звестак МПЗ, у Беларусі каля 48 тысяч прадпрымальнікаў выплаваюць павышаны каз-

НОВЫ ШТУРШОК ДЛЯ РАЗВІЦЦА ВЫТВОРЧАСЦІ

Дакумент сярод іншага падтвяджае даўно чаканую норму — ужо з 21 мая прадпрымальнікі могуць наймаць работнікаў незалежна ад сваіх сувязяў, а таксама выкарыстоўваць у сваёй дзейнасці любую колькасць гандлёвых і іншых аб'ектаў. У сувязі з гэтым Аляксандр Калінін выказаў думку, што ў Беларусі створаны ўмовы для больш актыўнага ўмяшчэння прадпрымальнікаў у сферу вытворчасці і аказання паслуг. «Не ўсе сваякі маюць патрэбную кваліфікацыю, інжынерную падрыхтоўку для аказання сэрвісных паслуг, — лічыць Аляксандр Калінін. — Гэ-

та моцна стрымлівала развіццё менавіта вытворчага сектара сярод індывідуальных прадпрымальнікаў і прымушала развівацца сферу гандлю».

УМОВЫ ДЛЯ ЗДРАВЯЙ КАНКУРЭНЦЫІ

Як паведаміў старшыня Мінскага сталічнага саюза прадпрымальнікаў і працаўдзіцў Уладзімір КАРАГІН, прадпрымальнікі разлічваюць на падтрымку ўрада ў працэсе рэалізацыі Указа № 222. Дакументам прадгледжана, што раньне магчымым праблем пры яго рэалізацыі возьме на сябе Савет Міністраў, а дакладней, спецыяльная рабочая група на чале з намеснікам прэм'ер-міністра Пятром Пракаповічам. «Па меры паступлення пытанняў мы ішчэ будзем збірацца, вывучаць будаўнічыя навуныя практыку. Адпаведныя дзяржаўныя органы будучы весці маніторынг таго, як ідзе рэалізацыя ўказа на месцах», — сказаў Уладзімір Карагін. Кіраўнікі саюза нагадуў, што ў іпэшнікі ўстаўе ў сілу новая рэдакцыя закона аб гандлі і грамадскім харчаванні, якая вызначае 20-працэнтны парог на прысутнасць гандлёвых сетак у рэгіёнах. На думку Уладзіміра Карагіна, гэтыя захады разам з указам ствараюць у краіне ўмовы для здравяй канкурэнцыі паміж юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрымальнікамі, што ў канчатковым выніку павышае якасць аслугоўвання спажываюч.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

НАВІНЫ

КІТАЙСКІЯ ЭКСПЕРТЫ ВЕРАЦЬ У БЕЛАРУСКУЮ ЭКАНОМІКУ

На мінулым тыдні ў Беларусі знаходзілася група экспертаў з Кітая па эканамічных пытаннях. Па словах першага намесніка кіраўніцка Апарату Савета Міністраў — кіраўніцка сакратарыята прэм'ер-міністра Аляксандра ЗАБАРОЎСКАГА, члены групы правалі шэраг канструктыўных кансультацый з беларускімі калегамі.

«Кітайскія эксперты былі прадстаўлены ўсе матэрыялы, якія цяпер знаходзяцца ў прапаруцыі, у тым ліку захады аперацыйнага рэгулявання і працы грашовая-кредытнага рынку, захады па ўдасканаленні інстытутаў эканамічнай палітыкі. Па кожным з гэтых напрамкаў былі каментарыі», — адзначыў Аляксандр Забароўскі.

Увогуле, на думку кітайскіх экспертаў, эканоміка Беларусі мае неабходны патэнцыял для таго, каб у наступнай пяцігодцы развівацца больш дынамічна, чым гэта было ў апошнія гады. «Мы валодаем неабходным прамысловым, інтэлектуальным, інавацыйным патэнцыялам для таго, каб «асядаць» новыя хвалы эканамічнага росту, каб расці нашым тутэйшым Сёння, удасканалішы інстытуты эканамічнай палітыкі, мы можам выйсці на раўнаважны эканамічны прырост у 4–5% за год у наступнай пяцігодцы», — агучыў выснову кітайскіх экспертаў Аляксандр Забароўскі.

Паводле інфармацыі БЕЛТА.

ДОЖДЖ ПАСАДЗІЎ ВЕРТАЛЁТЫ

Учора ў сярэдзіне дня на Мінск абыраўся моцны дождж.

Як паведаміў у Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях, часткова былі падтопленыя праезныя часткі вуліц Уральскай, Даўгабродскай, Карвата, Філімонава, Радзільнай, Малініна, Талстога, Фабрыцкага, Камсамольскай, Сявядлова, Ямігі. На асобных участках часова быў прыпынены рух транспарту. У доме № 3 на Ямізье падтапіла памяшканні цокальнага паверха гандлёвага цэнтру. Работнікі МНС аказвалі дапамогу людзям, якія знаходзіліся на прыпынках грамадскага транспарту. Па вуліцы Перавадой каля дома 117 яны дасталі сямігадовае дзіця з падтопленнага аўтамабіля. На аэрадроме МНС «Ліпкі» ў сувязі з развіццём змяненням умоў надвор'я вымушаны былі сесці два верталёты «Робінсан».

Сяргей РАСОЛЬКА.

ФАКТЫ

Уважаемыя акцыянеры ОАО «Белхим!» 06 июня 2014 года СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Белхим», расположенного по адресу: г. Минск, ул. Короля, д. 34. Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Короля, 34 (зал заседаний).

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ: 1. Утверждение выплаты дивидендов за первый квартал 2014 года. С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Короля, 34 с 27 мая по 06 июня 2014 года (время работы с 9.00 до 16.30). Спросившись, имеющих право на участие в собрании, будет составлен по состоянию на 05.06.2014 г.

Регистрация участников собрания — 06 июня 2014 года с 09.00 до 10.00 по месту проведения собрания. Начало работы собрания — 06 июня 2014 года в 10 часов 00 минут. Для регистрации при себе иметь документы, удостоверяющие личность (паспорт).

ОАО «Белхим» сообщает о решении общего открытого собрания акционеров о выплате дивидендов за 2013 год: Период выплаты — до 01.06.2014 года. Порядок выплаты дивидендов — путем зачисления на лицевые счета акционеров.

Общественное обсуждение градостроительного проекта «Внесение изменений в градостроительный проект детального планирования района в границах: пр. Независимости — ул. Филимонова — Спелнянская водная система — ул. Макаенка — детская железная дорога им. К. Заслонова — граница парка им. Челюскинцев», проводимое администрацией Первомайского района г. Минска с 30 мая по 23 июня 2014 г., отменяется. Администрация Первомайского района г. Минска приносит извинения за временные неудобства.

ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ

в градостроительный проект детального планирования района в границах: пр. Независимости — ул. Филимонова — Спелнянская водная система — ул. Макаенка — детская железная дорога им. К. Заслонова — граница парка им. Челюскинцев. Администрация Первомайского района г. Минска приглашает принять участие в общественном обсуждении с 6 июня по 30 июня 2014 года. Целью проекта является регулирование инвестиционных процессов на проектируемой территории в части установления градостроительных требований к ее использованию и застройке в соответствии с проектными предложениями генерального плана г. Минска (корректировка, 2010 г.). Градостроительные регламенты: территории общественной специализированной застройки республиканской, городского и районного уровня в зонах общественной застройки 2880Sp и жилой смешанной застройки 62 Жсм; территории жилой смешанной многоквартирной высотной застройки в зонах общественной застройки 2880Sp и жилой смешанной застройки 62 Жсм; территории коммунально-обслуживающего назначения в зоне коммунально-обслуживающей застройки Г114-ко. Проект будет реализован в два этапа. Комиссия сформирована из представителей УП «Минскград», администрации Первомайского района г. Минска, центра гигиены и эпидемиологии Первомайского района г. Минска и депутата Минского городского Совета депутатов. Срок работы комиссии — с 3 июня по 1 июля 2014 года. Презентация проекта состоится 9 июня 2014 в 19.00 в СШ № 20 по адресу: г. Минск, ул. Парникова, 5а. Инициативный материал по градостроительному проекту будет размещен на сайте администрации Первомайского района г. Минска в разделе «Общественные обсуждения» с 6 июня по 20 июня 2014 года. Экспозиция градостроительного проекта, журнал для регистрации письменных замечаний и предложений будет находиться в здании СШ № 20 (ул. Парникова, 5а) в холле на 1-м этаже с 6 июня по 30 июня 2014 года с 9.00 до 19.00. Замечания и предложения для дальнейшего рассмотрения и подведения итогов комиссии необходимо направлять в период с 6 июня по 30 июня 2014 в администрацию Первомайского района, управление архитектуры и строительства по адресу: г. Минск, пер. К. Чорного, 5, тел. 280 02 21, 280 45 41, 280 19 66, адрес электронной почты: perv.arhit@minsk.gov.by.

Совет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання ШЫПУКА Паўла Уладзіміравіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Дэпутаты Палаты прадстаўніцкай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуюць у сувязі са смерцю Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання ШЫПУКА Паўла Уладзіміравіча і выказваюць шчырае спачуванне яго родным і блізкім.

Калектыв РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання ШЫПУКА Паўла Уладзіміравіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЁХІЛ

Кэмеранам атрымала ў Еўрапарламенце толькі 16 крэслаў замест ранейшых 25. Ліберал-дэмакраты, якія ўваходзіць у кааліцыюны ўрад, здаволіліся толькі адным месцам. А ўлічваючы, што і сама кіруючая партыя поўная ўра-скеттыцызму, асцярогі, што Вялікабрытанія можа выйсці з Еўрасаюза, набываюць цяпер больш чым рэальную глебу.

Асабліва шакіруючы для многіх сталі вынікі выбараў у Францыі і Вялікабрытаніі. Гэта дзве з чатырох найбуйнейшых эканомік Еўрасаюза, у якіх пражывае чацвёртая частка насельніцтва Еўрасаюза.

На фоне Францыі і Вялікабрытаніі прымушваюць задумвацца ў вынікі ў Італіі. Рух пяці зорак, занаваны папулярнымі камедыянт-амі Беле Грыла, атрымаў 22,5% галасоў на выбарах. Гэта значна менш, чым у Дэмакратычнай партыі, якая атрымала 41,4% галасоў, але тэндэнцыя прымушае задумвацца. Рух пяці зорак хоць і не заклікае да неадкладнага выхаду Італіі з ЕС, але выступае супраць знаходжання Італіі ў еў-

роўне і імкнецца абмежаваць непамерны ўплыў буйных банкаў на палітыку ў ЕС. Акрамя гэтага, падчас сваёй наступнай эвалюцыі, у залежнасці ад развіцця эканамічнай сітуацыі ў Італіі, якая пакуль што не паказвае прыкмет паляпшэння, ён можа пайсці па шляху Нацыянальнага фронту і Партыі Незалежнасці. Хоць дамінаваць у Еўрапарламенце будучы па-ранейшаму арыентаваны на захаванне Еўрасаюза партыі і кааліцыі, тыя, каго раней называлі маргіналамі ў еўрапейскай палітыцы, змогуць скарыстацца яго плыццю для прапаганда сваіх каштоўнасцяў і ідэалаў і вераванняў новых прыхільнікаў па ўсім Еўрасаюзе. Важна тое, наколькі ўмела прадстаўнікі партыі, арыентаваных на нацыянальныя інтарэсы сваіх краін, а не інтарэсы ЕС, захоўваюць і змогуць скарыстацца ўспрымацца ў іх як думка, якая калі і не падаляецца ўсім Еўрапарламантам, але, тым не менш, выйшла з яго сфэры ад асобы дастаткова значнай фракцыі, што будзе ўскладняць знешнюю палітыку Еўрасаюза. А яе і так вельмі цяжка назваць паслядоўнай і паспяховай.

Асабліва гэта будзе ўскладняць работу па заключэнні новых пагадненняў аб асацыяцыі з Еўрасаюзам і па прыняцці новых членаў

Мінскі раённы ісполнительны комитет 27 июня 2014 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

Table with 7 columns: № лота, Адрес земельного участка, Кадастровый номер, Площадь земельного участка, Целевое назначение, Инженерная инфраструктура, Расходы по подготовке документации, Начальная цена земельного участка, Задаток. Contains 15 rows of auction lots.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшешко-во, д. 8. Дата проведения: 27.06.2014 г. в 10.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшешко-во, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: 23.06.2014 г. в 17.00. Контактный телефон: 204-11-62. Задаток за участие в аукционе на лот 1 перечисляется на расчетный счет № 3641900000163 Боролновского сельсопколка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусьбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052345, код платежа — 04901. На лот 2 перечисляется на расчетный счет № 3641900000134 Сенчицкаго сельсопколка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусьбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052409, код платежа — 04901. На лот 3 перечисляется на расчетный счет № 3641900000147 Юзюфровскаго сельсопколка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусьбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052332, код платежа — 04901. У участнику в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный и объявлении расчетный счет задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении. Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков. Документы, необходимые для участия в аукционе: 1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.

2. Соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. 3. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка. 4. Гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (коперокопия паспорта); 4.1. представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе гражданами Республики Беларусь, а представителями граждан — документ, удостоверяющий личность. Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельсопколке. Аукцион в отношении каждого земельного участка признается несостоявшимся в случаях, если: заявление об участии в аукционе подано только одним участником аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов); для участия в аукционе не было подано ни одного заявления; на аукцион явился один из участников или ни один из участников не явился на аукцион. Аукцион в отношении каждого земельного участка признается результативным в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не подял аукционный номер; ни один из участников аукциона не предложил свою цену. Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением

ем участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Местный исполнительный комитет не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона. Результаты аукциона аннулируются, если победитель аукциона в установленном порядке: не внес плату за земельный участок; не возместил затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; не выполнил условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка, а также иные условия участия в аукционе. При этом внесенный победителем аукциона задаток возвращается не подлежит. * В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

Участникам аукциона предоставляется право ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельсопколке. Аукцион в отношении каждого земельного участка признается несостоявшимся в случаях, если: заявление об участии в аукционе подано только одним участником аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов); для участия в аукционе не было подано ни одного заявления; на аукцион явился один из участников или ни один из участников не явился на аукцион. Аукцион в отношении каждого земельного участка признается результативным в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не подял аукционный номер; ни один из участников аукциона не предложил свою цену. Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением

ПАШАДАРМ

Сумесны праект рэдакцыі газеты «Звязда» і Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

Выпуск № 5 (34)

■ Прывітанне-2014

Тысячы хлопцаў з усіх рэгіёнаў Беларусі папоўнілі рады Узброеных Сіл, іншых вайскоўцаў і ваенскіх фарміраванняў. Нядаўня прызыўнікі ўжо прыступілі да засваення армейскай дысцыпліны і вывучэння вайскавой навукі. Неўзабаве да іх далучацца яшчэ некалькі тысяч будучых абаронцаў Айчыны — і войскі будуць поўнасцю ўкамплектаваны.

А пакуль адпраўка новага паўпунення, прывітаннага на тэрміновую ваенную службу і службу ў рэзерве, — на стадыі завяршэння. Апошнія зборы ў ваенкаматах — і прывітанне, новае жыццё! З якім настроем успрымаюць яго без пяці хвілін салдаты, карэспандэнт «Звязды» даведалася падчас адной з цырымоній адпраўкі ў ваенным камісарыяце Мінска.

Напрыклад, Вадзім Фралюў ужо і не чакаў, што яго прызваць у войска. Хлопцу 26 гадоў. Скончыў Магілёўскі дзяржаўны эканамічны прафесійна-тэхнічны каледж, Беларускае дзяржаўнае сельскагаспадарчае акадэмію ў Горках. Апошні час працаваў у Мінску.

— Прызыў у армію успрымаю як яшчэ адзін этап у жыцці, які неабходна пераадолець, — лічыць Вадзім. — Службы буду ў зенітна-ракетных войсках, ва Уруччы. Можна сказаць, побач з домам.

Мінчанін Павел Камыш ідзе ў

войскі сувязі. Лічыць, што ў арміі павінен служыць кожны мужчына.

— Сапраўдны мужчына павінен умець абараніць жанчыну, — упэўнены прызыўнік. — А іх у нас няма: Маці, Зямля, Планета, Радыма, Беларусь...

У Паўла ёсць на каго раўняцца: у арміі служыў бацька, нядаўна дэмабілізаваўся стрыечны брат, атрымалі ваенна-ўліковыя спецыяльнасці амаль усе сябры.

Не менш аўтарытэтная арыенцыры і ў прызыўніка Сяргея Краўцова. Дзядуля быў ваенным лётчыкам, бацька яшчэ пры Савецкім Саюзе служыў на флоте. У арміі Сяргей прабудзе ўсяго год: мае вышэйшую адукацыю. Дапрызыўную падрыхтоўку атрымаў, яшчэ будучы навучэнцам каледжа гандлю. На службу ў 56-ы асобны полк сувязі і аўтаматызаваных сістэм кіравання ваенна-паветраных сіл і войскаў супрапаветранай абароны заправіць непасрэдна прадстаўнікі часці. Паколькі ў юнака ёсць вадзіцельскае пасведчанне, прапанаваў пасаду кіроўцы.

Такая перспектыва хлопцу даспадобы, хоць у дзяцінстве марыў стаць лётчыкам, як дзядуля. На жаль, не прайшоў медыцкую камісію. Службу ў арміі Сяргей расцэньвае як новы жыццёвы этап, які неабходна прайсці. А яшчэ як выправажанне для пацужыў: доўгі час сустракаецца з дзядуляй, неўзабаве плануецца ажаніцца.

ЧАС ПАСЛУЖЫЦЬ АЙЧЫНЕ

У армію прызвалі каля 10 тысяч юнакоў, сярод якіх — і рэзервісты

Начальнік галоўнага арганізацыйна-мабілізацыйнага ўпраўлення — намеснік начальніка Генеральнага штаба Узброеных Сіл генерал-маёр Сяргей КУПРЫК:

— Прызыўнікі камісіямі гарадоў і раёнаў у дачыненні да грамадзян ужо прынята больш чым 43 тысячы рашэнняў. Прадстаўлена больш за 26 тысяч адтэрміновак, значную частку з якіх (70%) складаюць адтэрміноўкі для працягу адукацыі. Акрамя таго, грамадзянам прадастаўлены адтэрміноўкі па стане здароўя, сямейных абставінах, для атрымання ваенна-тэхнічных спецыяльнасцяў і ў сувязі з ажыццяўленнем дэпутацкіх пайнамоцтваў. У цэлым па Беларусі працэнт прыдатнасці дастаткова высокі.

— Ці будзеце пісаць лісты? — цікаўлюся я.

— А як жа! — здзіўляе сваймі адказам Сяргей (у сённяшняй арміі пішуць лісты адзіночкі).

— Дзякуючы папраста, і ў ўзросте звязана з неабходнасцю падрыхтоўкі спецыялістаў па асобных ваенна-ўліковых спецыяльнасцях.

Згодна з дырэктывай Генеральнага штаба ад лютга 2014 года,

які не стане сістэмай. Як патлумачылі ў Міністэрстве абароны, сёння адпраўка на службу ў рэзерве звязана з неабходнасцю падрыхтоўкі спецыялістаў па асобных ваенна-ўліковых спецыяльнасцях.

Згодна з дырэктывай Генеральнага штаба ад лютга 2014 года, Упершыню за апошні час рэзервістаў сталі прызваць вясной: звычайна гэта адбываецца падчас вяснянскай прызыўнай кампаніі. Хутчэй за ўсё, гэта адзінаквы выпадак, які не стане сістэмай.

для праходжання службы ў рэзерве ў першую чаргу падлягаюць маладыя людзі са складаным сямейным становішчам, якія на гэтай прычыне не маюць адтэрміноўку ўвогуле ад прызыву, высокакваліфікаваныя супрацоўнікі арганізацый, дзеячы навукі і культуры пры ўмове наяўнасці хадайнага кіравання ў адрас прызыўных камісій. Таксама на службу ў рэзерве могуць разлічваць педагогічныя супрацоўнікі з вышэйшай адукацыяй пры наяўнасці мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў у сферы адукацыі, грамадзяне, якія атрымліваюць адукацыю ў звычайнай форме навучання. Падобныя рашэнні прымаюцца ў індывідуальным парадку.

Вераніка КАНЮТА. Фота Тараса ШЧЫРАГА

На фота: імгненні прызыўной кампаніі.

■ 3 першых вуснаў

ВАЕНГАНДАЛЬ СУЧАСНАГА ПАКАЛЕННЯ

На якія зніжкі ў сферы паслуг могуць разлічваць вайскоўцы і што цікавага прапануецца людзям без пагон?

Рэспубліканскае гандлёва-вытворчае ўнітарнае прадпрыемства «Гандлёва-вытворчае ўпраўленне пры Міністэрстве абароны» не толькі забяспечвае харчаванне вайскоўцаў у салдацкіх сталовых, а і ўвогуле абслугоўвае сацыяльную сферу. А пачыналася ўсё са звычайных падраздзяленняў, створаных у лістападзе 1918 года. Ваенгандаль забяспечваў усім неабходным злучэнні Чырвонай Арміі. Ён існаваў аж да 1991 года — да таго часу, калі распаўса Савецкі Саюз. Калі ў Беларусі былі створаны свае Узброеныя Сілы, з'явілася ўпраўленне гандлю пры Міністэрстве абароны, якое ў 2004 годзе перайменавалі ў РУП «Гандлёва-вытворчае ўпраўленне пры Міністэрстве абароны». Так, шляхам зліцця некалькіх прадпрыемстваў, узнікла новая арганізацыя, якую з восені 2012 года ўзначальвае Міхаіл САКОВІЧ.

дзейнічае больш чым 1700 супрацоўнікаў.

— І яны ўпаўнаважаны задавальняць патрэбы толькі вайскоўцаў? — Не зусім так. Мэта прадпрыемства — аказаць гандлёва-бытавыя паслугі як для Міністэрства абароны, так і для іншых сілавых структур, а таксама цывільных асоб. Напрыклад, каля 90% з усёй колькасці аб'ектаў гандлю і харчавання знаходзяцца па-за тэрыторыямі вайсковых часцей.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Сёння генеральны дырэктар расказвае пра тое, як прадпрыемства ўмацоўвае свае пазіцыі на спажывецкім рынку, якім чынам павялічвае аб'ём і асартымент паслуг, павышае якасць гандлёвага абслугоўвання вайскоўцаў і цывільнага насельніцтва, якія новыя кірункі дзейнасці засвойвае.

— Міхаіл Фёдаравіч, што ўяўляе сабой гандлёва-вытворчае ўнітарнае прадпрыемства ў маштабе усёй краіны?

— Лепш за мяне скажуць лічбы. Сёння ў склад арга-

нізацыі ўваходзіць 135 аб'ектаў гандлю і грамадскага харчавання, 13 аб'ектаў бытавога абслугоўвання. Гэта буйная структура, прадстаўленая не толькі галоўным упраўленнем, якое знаходзіцца ў Мінску, а і шматлікімі філіяламі, створанымі на тэрыторыі рэспублікі. Нашы «Ваенсэрвісы» знаходзяцца ў Віцебску, Маладзечне, Брэсце, Гродне, Баранавічах, Слуцку. Тры падраздзяленні функцыянуюць у Мінску, а таксама па адным — у Барысаве і Асіповічах. На ўсіх аб'ектах за-

■ Конкурс

САЛДАТ ПЕРАМОГІ

У вёсцы Галубіца, што на Петрыкаўшчыне, жыве ветэран Вялікай Айчыннай вайны Пётр Пінчук. Маладым хлопцам ён пайшоў на фронт у ліпені 1944 года. У званні радавога ваяваў у складзе 1 Беларускага фронту, у 1112-м гаўбічна-артылерыйскім палку 172-й гаўбічна-артылерыйскай брыгады разведчыкам, сувязістам-тэлефаністам.

Спаўна звездаў ліха салдат за няпоўны год на фронце. Бачыў разбурэнні і смерць на кожным кроку. Сам неадночы быў на валасок ад яе, але адганяў дрэнныя думкі, спадзяваўся на лепшае. Радаваўся, што хутка канец вайне, што Перамога набліжаецца з кожным днём. Восем ужо і Польшча. Пётр Пінчук удзельнічаў у жорсткіх баях за Варшаву: забіваўся надзейнаю сувяззю падраздзяленняў, што было невярагодна складана ў такіх умовах. Справіўся! За ўмелыя дзеянні пры фарсіраванні Віслы атрымаў падзяку ад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Савецкага Саюза.

— Аднойчы ў час выканання задання па карэкціроўцы агню артылерыі побач разарваўся фашысцкі снарад, — успамінае Пётр Адамавіч. — Сам не ведаю, як застаўся жывым. Ачуняў, разгроб зямлю і здзівіўся, што вакол ідзе бой, а стрэлаў і выбухаў не чуваць. Галава гудзе, бы лопнуць хоча. Тая кантузія і да гэтага часу нагадвае пра сябе. Слых неўзабаве вярнуўся, але ў галаве час ад часу шуміць.

Давялося юнаму салдату і ў разведку хадзіць па «языках». Падляўзілі аднойчы да нямецкай траншеі і пачалі пільнаваць. Заўважылі дзіўную карціну: немец ходзіць ад кулямёта да кулямёта і страляе ў ноч. Відаць, страшна яму. Схаваліся яны з таварышамі каля аднаго кулямёта і сталі чакаць. Неўзабаве немец падышоў, пусціў чаргу і стаў мяняць ленту. У гэты момант на яго і навалілі байцы. Так радавы Пінчук атрымаў першую ўзнагароду — медаль «За адвагу». Той немец, як расказвае ён, гаварыў аказаўся. Спачатку ўсё ёнчы «Гітлер капут», а калі зразумеў, што будзе жыць, паведаў важную інфармацыю: ранилі немцы чакаючы на шпіталоне падмацаванне. На другі дзень Пётр Пінчук разам з аднапалчанамі своечасова занялі зручную пазіцыю і ўшчэнт разграмілі і гармаст той састану. Усё нямецкае папаўненне пайшло на той свет.

— Аднаго разу стаў на варце, ахоўваў гарматы, — расказвае ветэран. — Гэта было імзюць. Ноч ветэраная і хмарная, але калі-нікالی ды і месца выгледне. Прыкмеціў нейкую незразумелую цёмную плямуну ўдалечыні. Што за дзіва? Быццам яна крыху раней

была ў іншым месцы. Стаў прыглядзецца. Так і ёсць: перамяшчаецца гэтая плямінка з кожным разам, як хмары зкрываюць месяц, бліжэй да нашых пазіцый. Паведаміў начальніку караула. Ціха акружылі тую «плямінку» — скруцілі аж трох немцаў! Тыя нават і стрэліць не паспелі. Пасля даведаліся, што гэта была разведвальна-дыверсійная група праціўнікаў.

Камандаванне аб'явіла пільнаму вартавому падзяку. Спярэбіўся ўвесь спрыт палекага хлопца і на Одэры. Неабходна было тэрмінова пракласці сувязь на той бераг. А наш герой не раз плаваў цераз родную Прыпяць. Супраць яе Одэр, як прызнаецца былы франтавік, — не скажаць, каб рака, але і не рачулка. Быў сакавік. Лёд ад выбухаў ужо сышоў, пачаўся разліў. Пётр Пінчук вяртаўся дабравольцам. Малады быў, спрытны. Знайшоў на беразе тое, што некалі было лодкай, і паплыў, калі сцягнула.

Неабходна было тэрмінова пракласці сувязь на той бераг. А наш герой не раз плаваў цераз родную Прыпяць. Супраць яе Одэр, як прызнаецца былы франтавік, — не скажаць, каб рака, але і не рачулка.

— Нязручна было кіраваць той пасудзінай, — працягвае Пётр Адамавіч. — Рукі ня мелі ад сцюдзёнай вады. Стараўся грэбці як мага цішэй, але немцы ўсё ж пачулі. Пачалі страляць, пускаць асвятляльныя ракеты. Параніла, але ўсё-такі здолее наладзіць надзейную сувязь. Прывязваў цагляныя, і яны цягнулі кабель на дно, ратучыся ад пашкоджання ўзрывамі. За гэта быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі.

І вось, маршэце, Берлін! Логава ворага, які адчайна супраціўляўся. Баі шлі на кожнай вуліцы, у кожным доме. Перамогу салдат Пінчук сустраў у шпіталі. 7 мая быў цяжка паранены ў руку: асколкам вырвала з яе кавалак косяці. Але, дзякуй Богу, усё абыйшлося. Праўда, доўга лячыўся: аж 7 шпіталаў змяніў! Хацелі ўрачы адняць руку, але пакрыху яна пачала ажываць, загойвацца. Менавіта ў шпіталі знайшла байца яшчэ адна ўзнагарода — медаль «За ўзяцце Берліна».

...Слухаў уважліва вэтэрана, глядзеў на яго прысты твар, напрацаваныя рукі. Гонар адчуў за свой народ, за сваю Беларусь.

Мікалай ЛІТОВЧУК, вучань 10 класа Галубіцкай сярэдняй школы, Петрыкаўскі раён

■ Музычныя матывы

МЫ, ВАЙСКОВЫЯ АРТЫСТЫ...

Беларускія песні і танцы гучалі на астраханскай зямлі

Акадэмічны ансамбль песні і танца Узброеных Сіл у межах праграмы «Рэха мінулай вайны», прысвечанай 70-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, аб'ездзіў большасць вайсковых часцей і гарнізонаў, абласныя і раённыя цэнтры рэспублікі. Ваенныя артысты — частая гасці і за мяжой. Праўда, у Астрахані, адкуль нядаўна вярнуліся, адзін з вядучых музычных калектываў краіны быў упершыню.

У паўднёвай фарпост Расіі, які яшчэ называюць каспійскай сталіцай, трапілі па запрашэнні губернатара Астраханскай вобласці. Даведаўшыся пра беларускі ансамбль, аналагаў якому ў іх не існуе, нашы суседзі захацелі пабачыць усё на свае вочы. Неўзабаве знайшлася і нагода

— Дзень яднання народаў Беларусі і Расіі. Засталося толькі дабраць. Але і тут, як кажуць, карта лягла: беларускія лётчыкі якраз ляцелі на вучэнні ў Ашулук, што ў расійскай маштабе непадалёк ад Астрахані. Узялі з сабой і ваенных артыстаў.

— Напярэдадні 70-годдзя Вялікай Перамогі і ў год 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў вельмі важна ўмяцоўваць адносіны паміж славянскімі народамі, — значыць кіраўнік ансамбля палкоўнік Уладзімір ВЕРАПАЕЎ. — Штогод у рамках ваенна-папулярных праектаў калектывы выступаюць не толькі на канцэртных пляцоўках краіны, але і па-за яе межамі. Мы заўсёды імкнёмся паширыць сваю геаграфію, якая і так немалая за 75 гадоў існавання калектыву. І вельмі прыемна, што гэтую патрыятычную ніць, якая звязвае нашы народы, ня-

се, у большасці сваёй, моладзь, якой у калектыве становіцца ўсё больш.

Песні і танцы беларускіх вайскоўцаў прыйшліся астраханцам даспадобы. Асабліва калегам — маракам Каспійскай флатыліі, якая там базіруецца. Задача стаяла не з лёгкіх: патрэбна было паказаць такую праграму, дзе б спалучаліся тэмы Вялікай Айчыннай вайны, сучаснай беларускай арміі і, абавязкова, нашай Радзімы.

Як расказала памочнік мастацкага кіраўніка калектыву Ганна СЦЕПАНКОВА, канцэртная праграма змянялася з уплывам той катэгорыі гледача, якая была ў канцэртнай зале. «Калі мы ведалі, што там будзе больш ветэранаў, то прысвяцілі асноўныя нумары Вялікай Айчыннай вайне, — расказала яна. — А паколькі падчас канцэрта ў Доме Каспійскай флатыліі асноўнай

аўдыторыяй з'яўляліся маладыя маракі, адпаведна, змянілася і праграма, у якую былі ўключаныя песня «Экіпаж», знакамціты ўсім флотскі танец «Яблычка».

— Мы адзін з прафесійных калектываў, які за апошнія 30, а то і больш гадоў, наведваў Астраханскую вобласць, — падкрэсліла адміністратар ансамбля Ала СУШЧ. — Адбыўся аншлаг: апладысмантамі сустракалі кожны нумар, ім жа яго і праводзілі. Ансамбль унікальны тым, што ён уздымае такі пласт песеннай і танцавальнай культуры, чаго няма ні ў адным іншым прафесійным калектыве, тым больш вайсковым. Невыпадкова наш рэпертуар успрынялі нават прадстаўнікі маладога пакалення, для іх нашы выступленні былі бальшым для душы.

Адным словам, Акадэмічны ансамбль песні і танца Узбро-

еных Сіл на астраханскай зямлі прымалі выдатна. А па-іншаму і праграма, у якую былі ўключаныя песня «Экіпаж», знакамціты ўсім флотскі танец «Яблычка».

— Тэма Вялікай Айчыннай вайны ў Расіі успрымаецца на такім жа высокім узроўні, які ў нас, — дадала Ганна Сцепанкова. — Выконвалі «Смуглянку» ці «Кацюшу» — спявала ўся зала. Загучала песня «Дзень Перамогі» — усё ўсталі. Вельмі цёплы расійскі глядач. І не таму, што мы суседзі, а таму, што ім падабаецца тое, што адбываецца на сцэне. У артыстаў такая прафесія, калі ўсё тое, што пра нас расказвалі

дагэтуль, трэба пацярпець справу. Я заўсёды кажу: мы не проста артысты, мы артысты, якія прадстаўляюць сваю краіну, па нас мяркуюць аб нашай дзяржаве.

У межах далейшага супрацоўніцтва чакаецца і візіт у адзак: у хуткім часе Дзяржаўны ансамбль песні і танца Астрахані наведае з гастролімі Беларусь. Магчымы і сумесны канцэрт двух ка-

лектываў, што будзе сведчыць аб працягу культурных сувязяў і замацаванні плённага супрацоўніцтва, нават сяброўства.

Вераніка КАНЮТА

Гварды радвога Максіма МАРОЗАВА рыхтуюць да спуску пад ваду.

■ Тонкасці прафесіі

ПАД ВАДОЙ ЯК ДОМА

50-60 гадзін на год у воднай стыхіі — норма для вадалазаў

Вадалаз — прафесія смелых. Вадаёмы ў нашай краіне па марскіх мерках неглыбакаводныя. Але вадалазы, ступаючы на глеістае дно азёр ці рэк, рызыкуюць не менш, чым іх замежныя калегі, якія працуюць дзе-небудзь на каралавых рыфах.

кароткай гутарцы Яўген, рыхтуючы да спуску пад ваду. Каб быць у прафесійнай форме, вадалазам патрэбны пастаянныя трэніроўкі. Штогод яны праводзяць пад вадой па 50-60 гадзін. Гэта той мінімум, які неабходны для пацвярджэння кваліфікацыі.

Сваю вывучку вадалазы ўдасканальваюць не толькі на планавых зборах спецыялістаў інжынерных войскаў ці на спарбніцтвах рознага ўзроўню. Трэнеруюць вайскоўцы і падчас забеспячэння заняткаў танкавых і мотастралковых падраздзяленняў па «водных» тэмах. Напрыклад, пры кіраванні тэхнікі на плаву або пад вадой вадалазам адводзіцца асабліва роля. Адказваючы за беспяку практычнай трэніроўкі, менавіта яны ў складзе

эвакуацыйна-выратавальнай каманды павінны быць гатовы ў любы момант падчапіць тросам запушчаную машыну ці эвакуаваць з вады механіка-кіроўца. Зрэшты, па словах старэйшага інструктара-вадалаза гвардыі старшага прапаршчыка Аляксандра Анчука, такіх выпадкаў практычна не бывае.

— Трэба рыхтавацца да чарговага збору вадалазаў і да спарбніцтваў інжынерных войскаў СНД, — працягвае Аляксандр Анчук. — На іх мы павышаем або пацвярджаем кваліфікацыю. Здаём, напрыклад, экзамен па веданні ўстройства і эксплуатацыі ўсяго вадалазнага рыштунку. Затым надыходзіць чарга практыкі, калі за вызначаны час неабходна знайсці кінутыя ў ваду прадметы. Гэта

толькі на словах проста, а на самай справе...

Дарэчы, штогод вадалазам 188-й гвардзейскай інжынернай брыгады даводзіцца па 6-8 разоў уздзельнічаць у падводным размініраванні выбуховых прадметаў, якія не разарваліся. Летась, напрыклад, на дне ракі ў Аршанскім раёне побач з газавым праводам быў знойдзены 120-міліметровы снарад часоў Другой сусветнай вайны. Каб дастаць яго і абясшкодзіць, вадалазам давалося патраціць нямала часу. Спачатку абследавалі дно вадаёма вакол смертнасояй «знаходкі» на прадмет наяўнасці пад ёй пасткі або іншых боепрыпасаў. З пастаўленай задачай каманда падводных сапёрнаў справілася паспяхова. Хоць ва ўмовах моцнай затмунчасці вады працаваць прыйшлося практычна навомацак.

Штогод вадалазам 188-й гвардзейскай інжынернай брыгады даводзіцца па 6-8 разоў уздзельнічаць у падводным размініраванні выбуховых прадметаў, якія не разарваліся.

— Калі вадалаз ратуе людзей і тэхніку, то я ратуе вадалаза, — не без гонару заявіў гвардыі радвога Максім МАРОЗАУ. — У нас у разліку для спуску пад ваду неабходна як мінімум тры чалавекі: той, хто працуе ў вадзе, той, хто падстрахоўвае і той, хто забяспечвае. Існуе мноства ўмоўных сігналаў, па якіх мы вызначаем, як адчувае сябе калега пад вадой, чым займаецца і гэтак далей. Атрымаўшы сігнал трывогі, той, хто падстрахоўвае, абавязаны экстранна выцягнуць яго на паверхню. Але на шчасце, у маёй службе такіх выпадкаў яшчэ не было.

Спадзяёмся, што і не будзе!
Мікалай МАКАРЭВІЧ.
Фота аўтара

— **ВА**ДА памылак не дае, — лічыць старшы інструктар-вадалаз, гвардыі старшы прапаршчык Аляксандр АНЧУК. — І не важна, якая глыбіня вадаёма: тры метры ці трыццаць. Да яе заўсёды трэба ставіцца паважліва, быць гатовым да любых нечаканасцяў.

Аляксандр Сяргеевіч служыць у войску ўжо пятнаццаць гадоў. І амаль палова з іх непарыўна звязана з гэтай мужнай прафесіяй. У выратавальнай камандзе гвардыі старшага прапаршчыка Анчука ўсе салдаты тэрміновай службы, якія былі спецыяльна адабраны і прайшлі прафесійны адбор. Кожны з іх праходзіў «вучэчку» ў Пінску, дзе атрымаў допуск да самастойнага выканання задач. Самым вопытным вадалазам у падраздзяленні лічаць гвардыі радвога Яўгена Разанцава. На днях тэрмін яго службы падыходзіць да завяршэння. Але салдат настолькі «прыкіпеў» да сваёй прафесіі, што расставіцца з любімай справай не збіраецца.

Падчас трэніроўкі.

■ Адмысловыя сустрэчы

ЗАМЕСТ ЗБРОІ — СЛОВА

Вайна для шматлікіх беларускіх пісьменнікаў стала не проста матэрыялам для будучых кніг — яна стала іх лёсам. Для многіх найлепшай зброяй было слова, іншыя змагаліся на полі бою, пра што потым расказалі ў сваіх творах... А напярэдадні 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў — у вучням мінскіх сярэдніх школ № 6, 81 і 128, гімназіі № 127 горада, якія сабраліся ў Цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі Фрунзенскага раёна.

Франтавыя трохкутнікі, якія дасылаў дахаты старэйшы брат Леаніда ЛУКШЫ.

Слухаць апавед ветэрана вайны, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі і студыі ваенных пісьменнікаў, палкоўніка ў адстаўцы Мікалая Іванова для падлеткаў стала вялікім задавальненнем. Ваенны лёс паэта настолькі іх уразіў, што яшчэ захацелі з ім сустрэцца.

Да вайны Мікалай Іванов жывіў з бацькамі ў невялікай вёсачцы Беркіна, што пад Валкамацкам. Паспеў скончыць сямігодку. У армію прызвалі ў 1943-м — за дзесяць дзён да смянцацігоддзя. Спачатку адправілі ў школу стралкоў, якая знаходзілася ў пасёлку Сявядроўка, што пад Масквой. Засвойваючы азы снайперскай падрыхтоўкі, юнак стаў лепшым стралком у школе, за што атрымаў званне яфэйтара.

Неўзабаве трапіў на фронт — у адну з мотастралковых брыгад 12-га гвардзейскага танкавага Уманскага корпуса 2-й гвардзейскай танкавай арміі. Службу пачаў ва ўзводзе сувязі батальёна: на плячак насіў амаль 20-кілаграмовую радыёстанцыю Р-13. Так і прайшоў дарогамі вайны ад Віслы да самага Берліна.

— У 18 гадоў хацелася пісаць вершы, але не хапала патрэбных слоў. Не з'яўлялася і вольнай хвілінкі, калі можна было сабрацца з думкамі, — прызнаўся Мікалай Уладзіміравіч. — Пісаць пачаў пасля вайны:

*«Мы делалі работу на войне —
Сверхтяжкую, не за награды.
Ведь день и ночь
Все годы нарване
И жизнь, и смерть
Ходили рядом.»*

У 1949 годзе Мікалай Іванов скончыў Іванаўскае ваенна-палітычнае вучылішча. Затым вучыўся ў Ленінградскім вышэйшым ваенна-педагагічным інстытуце імя М.І. Капліна (да расфарміравання), у Ваенна-палітычнай акадэміі імя У.І. Леніна. Сярод шматлікіх баявых і працоўных узнагарод — Паўдзяка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Нядаўна ў серыі «Бібліятэка пісьменнікаў Беларусі» выйшаў зборнік яго вершаў «Маю слова».

Пазнаёмліся навучэнцы і з ветэранам Узброеных Сіл, членам Саюза пісьменнікаў Беларусі і студыі ваенных пісьменнікаў, паэтам, палкоўнікам у адстаўцы Леанідам ЛУКШАМ. Школьнікі ведаюць ветэрана па яго паэтычных зборніках «На кругі свая», «Дабрашчасны, хто веруе», «Люблю цябе, жывіце!». Леанід Васільевіч расказаў пра вайну, пра армейскую службу, якой прысвяціў больш чым 25 гадоў. Прачытаўшы некалькі сваіх вершаў, паказаў франтавыя лісты яго старэйшага брата — так званыя «трохкутнікі», якія той дасылаў дахаты.

Падобныя сустрэчы стануць добрай традыцыяй для Цэнтры мастацкай творчасці дзяцей і моладзі. Пачуць пра вайну, як кажуць, з першых вуснаў — зусім іншая справа. Пакуль жывыя ветэраны, трэба выкарыстоўваць гэтую магчымасць. Ім яшчэ ёсць, што расказаць, ёсць, што ўспомніць.

Вераніка КАНЫТА

■ Мой радавод

А памяць мне спакою не дае...

Калі я гартаю кнігу «Памяць» Бераставіцкага раёна, то міжволі знаходжу знаёмыя і блізкія мне імёны. Антона Сямёнавіча Казейкі — у рубрыцы «Воіны-землякі, якія загінулі ці зніклі без вестак на франтах Вялікай Айчыннай вайны» і Міхаіла Іванавіча Дарошчыка — у рубрыцы «За ратныя подзвігі ўзнагароджаны». Сэрца хвіна хваляе, і я, ужо дарослая жанчына, адчуваю гонар і смутак адначасова: гэта два мае дзядулі, што змагаліся на франтах Вялікай Айчыннай.

Антон Казейка ваяваў на фронце. Дома ён пакінуў жонку з двума дзецьмі — чатырохгадовым Сяргеем і аднагодковым Валодзем. Жонка, Серафіма Паўлаўна, адчувала, што нягоды ваеннай пары цяжарам лягуць на яе жаночыя плечы. І не памылілася... Яна памятала, як праводзіла мужа-карміцеля з дзіцём на руках, як бегла за цягніком далёка ад дому, каб апошні раз убачыцца з мужам, як чакала ад яго весткі. А потым было жыццё ў акупацыі, цяжкая праца, каб толькі пракарміцца, і пастаяннае прадчуванне бяды...

Бяда прыйшла ў 1944 годзе, пасля вызвалення Беларусі. Антон Казейка змагаўся за вызваленне Польшчы і героіска загінуў пад горадам Гдыня, дзе і быў пахаваны ў магіле разам з аднапалчанамі.

Афіцэр камандаваў: «Першы, пайшоў!» Першы «таварыш» усхапіўся і ўпаў, скошаны кулямётнай чаргой. «Другі, пайшоў!» Ён быў таксама забіты. «Трэці, пайшоў!» Няма ўжо і трэцяга... «Чацвёрты, пайшоў!» Чацвёртым быў сяржант Дарошчык.

Серафіма Паўлаўна (мая бабуля па бацьку) усё жыццё пражыла ў роднай вёсцы Даўбянікі Бераставіцкага раёна. Адна выхоўвала дваіх сыноў, працавала ў калгасе, даглядала сваю гаспадарку. Добра, што сястра Вольга ўсё жыццё была разам і заўсёды далапагала. Гадавала, вучыла жыццёвай мудрасці яна і нас, сваіх унукаў. Але боль страты, зване салдацкай удавы — гэта было назаўсёды. На магіле мужа яна, простая сялянская жанчына, так і не пабывала, хаця вельмі хацела...

Даўно няма ўжо на свеце ні Серафімы Паўлаўны, ні яе вучня спадарожніцы — сястры Вольгі. Няма ўжо і яе старэйшага сына Сяргея, якога забрала цяжкая хвароба. Сыну Уладзіміру, майму бацьку, 71 год. Жыве ў роднай вёсцы Даўбянікі, аддаўшы ўсё працоўнае жыццё калгаснай вадацельскай справе.

І сёння, калі я заходжу ў бацькоўскую хату, то са сцяны глядзяць на мяне партрэты нязменных гаспадароў — Антона Сямёнавіча і Серафімы Паўлаўны Казейкаў. У іх ужо даўным-даўно адзіны абавязак — абараняць свой дом і родныя і зялёныя, засяргаць ад жыццёвых памылак і нэгд людзей, указваць правільны шлях сваім дзецям, унукам, праўнучкам.

Дзедка (па маці) Міхаіла Дарошчыка я вельмі добра памятаю, таму што маё дзяцінства прайшло на яго вачах. Ён пражыў доўгае жыццё, хоць быў паранены ў вайну і

меў інваліднасць. Дзядуля валодаў выдатным пачуццём гумару, быў спраўдным мастаком слова, чалавекам разумным і інтэлігентным, добрым гаспадаром. Асабліва любіў успамінаць ён ваенныя гады, якімі вельмі ганарыўся. Сяржант Міхаіл Дарошчык удзельнічаў у баях за Варшаву, Познань, Берлін. Сярод мноства ўзнагарод — медалі «За вызваленне Варшавы», «За ўзяцце Берліна».

Я добра памятаю яго ўспаміны аб цяжкасцях ваеннага жыцця, аб тым, як дзядуля бачыў самога маршала Жукава, як удзельнічаў у вызваленчых баях. Асабліва ўздзіла ў памяць гісторыя аб тым, як сяржанту Дарошчыку судам пашанцавала застацца жывым...

Было іх чэцвёра салдат-сувязістаў, «таварышаў», які заўсёды называў іх дзядуля. На адной з вуліц Варшавы патрэбна было ўзнавіць сувязь пад прыцэльным агнём нямецкага кулямётчыка. Афіцэр камандаваў: «Першы, пайшоў!» Першы «таварыш» усхапіўся і ўпаў, скошаны кулямётнай чаргой. «Другі, пайшоў!» Ён быў таксама забіты. «Трэці, пайшоў!» Няма ўжо і трэцяга... «Чацвёрты, пайшоў!» Чацвёртым быў сяржант Дарошчык. Развітаўшыся з жыццём, ён усхапіўся і пабег цераз вуліцу, узаўняючы сувязь. На вялікае шчасце дзедка, кулямётны агонь спыніўся, і яму удалося выканаць заданне камандзіра і наладзіць сувязь, а самае галоўнае — застацца жывым.

Пасля вайны было... жыццё. Цяжкая жыццё пасляваеннага ўзнаўлення. Працоўнае жыццё калгаса імя Горкага Бераставіцкага раёна. Сямейнае жыццё, дзе была жонка Гална Дзімітрыўна і двое дзяцей — Вольга і Аляксей. Дзед Міхась і баба Аня (мы менавіта так прывыклі і называць) заўсёды былі працавітымі і чуйнымі людзьмі, вучылі дзяцей і ўнукаў цаніць хлеб і выкавалі іх дастойнымі людзьмі. Дзед Міхась, нягледзячы на сваю бязруцую ад сівізны галаву, нават на пажаннае ўзросте меў салдацкую выпрачку. Ён умеў і вельмі любіў расказаць пра мінулае нам, унукам і праўнучкам, шматлікім слухачам, таму што яго запрашалі на сустрэчы вельмі часта. А любімай парой года і самым дарагім святам былі для яго Вясяна і Дзень Перамогі.

Наша баба Аня заўсёды была яго гарманічным дапаўненнем. Калі дзед памёр, яна доўга не магла з гэтым змірыцца. Але ўсё ж яна не страціла прагі да жыцця і аптымізму. Такі быў надзвычайным добрым, душэўным, мудрым чалавекам, мела пачуццё годнасці. Здаецца, яна любіла ўсіх і ўсім хацела далапагчы. Пасля сустрэчкі і размовы з бабай Аняй становілася так лёгка, што ўсе праблемы некуды самі сабой зніклі.

Час няўмольны. Законы жыцця не перайначыш. Няма ўжо на свеце ні дзедка Міхась, ні бабы Ані. Але стаіць іх утульны вясковы дом, у якім жывуць ужо іншыя людзі. Стаіць некалькіх сярод вялікага саду, пасаджаннага некалі руплівымі гаспадарамі. Стаіць дом, расце сад, а ў душы жыве памяць... Памяць пра цудоўных людзей, якія вытрымалі выпрабаванне вайной, не страцілі ні чалавечнасці, ні годнасці, ні душэўнага характа, здабылі зямную чалавечую мудрасць і заслужылі незямную памяць.

Святлана КУРЬЛА.

Бераставіцкі раён

ВАЕНГАНДАЛЬ СУЧАСНАГА ПАКАЛЕННЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

— **А што тычыцца пашыву форменнай вопраткі, ці з такой жа паспяховасцю цывільны чалавек можа займаць у сваім гартэро, напрыклад, вайсковую форму?**

— Тэарэтычна пашыве яе ён зможа, а вось насіць — не: забаронена заканадаўствам. Невыпадкова пашыву форменнай вопраткі для ваеннаслужачых і прадстаўнікоў іншых пашыва структур ажыццяўляецца толькі па прад'яўленні службовага пасведчання. Аднак ніхто не забараняе грамадзянскім асобам пашываць у нашым атэльё форму лялічнага, паліўнічага або рыбалова. Зараз мы засвойваем шматлікіх новых відаў адзення для рэалізацыі ў магазінах свайго гандлю. Калі прадукцыя якасная і надаргага, то яна будзе запатрабавана.

— **Аднак гэта хутчэй выключэнне, чым правіла. Усё ж такі Дом вайсковага адзення, які ўваходзіць у прадрывства, спецыялізуецца на індывідуальным пашыве вопраткі для ваеннаслужачых і прадстаўнікоў іншых пашыва структур...**

— Спраўды. У ДOME вайсковага адзення працуе 44 чалавекі, якія ажыццяўляюць толькі індывідуальны пашыву для афіцэрскага складу, для прапаршчыкаў, ваеннаслужачых жанчын — для той катэгорыі людзей, для каго вяртанне на шыццё масава на прадпрыемствах рэспублікі. Аднак мы не адны на рынку Беларусі. У Мінску, акрамя нас, існуе яшчэ некалькі арганізацый, якія ажыццяўляюць пашыву форменнага адзення. І нам даводзіцца выйграваць заказы на агульных падставах на конкурснай аснове. Вайсковыя часці аб'яўляюць конкурс і мы, які і іншыя падрадчыкі, удзельнічаем у электронных таргах, прапаноўваючы свае паслугі, якасць, кошт, за які можам гэтыя паслугі аказаць. Вядома, улічваючы тое, што наша прадпрыемства амаль стагоддзе займаецца пашывам адзення і тут працуюць спраўдныя майстры сваёй справы, мы часта выйграем конкурсы. Калі — якасцю, а калі — і прымальнай цаной.

Дзейнічае і сістэма зніжак, якія

бы краіны. Акрамя таго, у нас дзейнічаюць яшчэ 8 афіцэрскіх сталовых. Калі салдацкія сталовыя забяспечваюць салдат харчаваннем на працягу цэлага дня, то ў афіцэрскіх сталовых прадугледжаны толькі абед.

— **Закранаючы пытанне ваеннага гандлю, што асабліва прадаецца ў вашай фірмовай краме «Зорачка» («Звёздочка»)?**

— У «Зорачцы» можна набыць тавары ваеннага асартыменту — тое, чаго нельга купіць у звычайнай прамысловай краме ці краме з адзеннем. Эмблемы, зорачкі, шаўроны, пагоны, берцы, фуражкі, дарожныя сумкі, сумку прызыўніка... Тут прадаюцца нават кнігі на вайсковую тэматыку. Адным словам, гэта спецыялізаваная крама, якая забяспечвае паўсядзённыя патрэбы ваеннаслужачых. Аналагічныя крамы размешчаны ў некаторых вайсковых часцях. Толькі, вядома, не такога ўзроўню. Кожная вайсковая часць усё ж такі мае сваю спецыфіку і асаблівасць.

Улічваючы гэта, мы імкнёмся дастаўляць ім адпаведны тавар. Гэта дазваляе вайскоўцам не ездзіць у Мінск для таго, каб напрыклад, купіць эмблемы ці пагоны.

— **Няўжо толькі на грамадскае харчаванне і гандаль робіцца задаўня?**

— Кошт салдацкага пайка фіксаваны, таму асабліва на гэтым не заробіш. Гандаль на закрытых тэрыторыях сацыяльна значымым таварамі таксама вялікага прыбытку не прыносіць. Таму для таго, каб пашываць сваю дзейнасць і рэзультат даўней, мы пачалі шукаць новыя шляхі. Пакуль не магу пахваліцца, што дасягнулі вялікіх вышын у гэтых кірунках. Мы толькі стамілі вытокаў іх развіцця. Адным з такіх шляхоў вызначылі для сябе транспартныя паслугі. Гэта тычыцца перавозкі грузаў па тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Паслугамі велікагрузных машын могуць скарыстацца як дзяржаўныя арганізацыі і індывідуальныя прадпрыемствы, так і фізічныя асобы. Як і ўсё новае, даецца гэта няпроста.

— **Тым не менш ваша новая паслуга, шынамантаж, набрае абароты папулярнасці...**

— Есць у нас такое структур-

праводзяцца шматлікія акцыі. Такая паслуга, як жакоўванне шынь, хоць і незвычайная, але не менш запатрабаваная.

— **Такая цэнзурная палітыка тычыцца і паслуг, якія ажыццяўляюцца ў вашых цырульнях?**

— Так, хоць гэты сектар намі заняты пакуль не поўнасцю і яшчэ не вельмі раскручаны. Нашы цырульні ў асноўным знаходзяцца на закрытых тэрыторыях: у двух карпусах Міністэрства абароны, у Ваеннай акадэміі, у ваенным гарадку, што ў Масю-коўшчыне. Цырульні, што на Чырвонай, 1, могуць наведваць усё ахвотныя. Тут не толькі стрыгуць і робяць прычоскі за невяліка грошы, а і дзейнічае манікюрна-педыкюрны кабінет. Паколькі сярэд наведвальніцка цырульні пераважае моцная палова чалавецтва, у будучыні мы хочам абазначыць яе як мужчынскую: у Мінску няма спецыялізаванай цырульні для мужчын.

— **Ведаю, што трапіць у мажорнае кабінет, які вы нядаўна адкрылі, ахвотнікаў нямала: запісваюцца цывільныя арганізацыі, ёсць наведVIP-кліенты. Адкуль такая зацікаўленасць?**

— А ўсё таму, што, па-першае, цэны ў нас значна адрозніваюцца ад дзяржаўных. Па-другое, працуюць высокапрафесійныя спецыялісты, якія былі адабраны на конкурснай аснове. Нягледзячы на тое, што масажны кабінет працуе толькі з верасня гэтага года, у спецыялістаў ужо з'явіліся пастаянныя кліенты. Трэба заўважыць, што запіска да іх на масаж могуць усе, хто хоча. Калі кліент наведаў звыш чатырох праездур, ён атрымае зніжку 4%. Для вайскоўцаў дзейнічае пастаянная 5-працэнтная зніжка. Прапануем і падарунквыя аб'ямы з тэмаў назвай «Здароўе жадаем!», якія можа набыць кожны. Дарэчы, аб'ямы рыходзяцца дастаткова хутка: многія не ўпускаюць момант зрабіць кратэйшы падарунак сваім родным.

— **Упершыню ў гісторыі Узброеных Сіл Расіі, пачынаючы з гэтай вясенняй прызыўной кампаніі, кожны прызыўнік**

Фота Марыя БГУНКОВАЙ

прадстаўляюцца ўсім сілавым і несілавым структурам пры ўмовах прад'яўлення сваіх дакументаў на таргі. Тым не менш Дом вайсковага адзення забяспечвае толькі 2-3% таваразвароту прадпрыемства.

— **А які кірунак дзейнасці з'яўляецца больш прыбытковым?**

— Так традыцыйна складалася, што ў аснове — ваенны гандаль і грамадскае харчаванне. Яны і складаюць амаль увесь таваразварот — 47% і 50% адпаведна. Гандаль прадстаўляюць крамы і буфеты, якія знаходзяцца як на адкрытых, так і на закрытых тэрыторыях ваенных часцей. Аснову грамадскага харчавання складаюць салдацкія сталовыя, якіх 28 па ўсёй рэспубліцы ў шматлікіх гарнізонах. У іх арганізавана харчаванне каля 25% салдат ад усёй колькасці вайскоўцаў тэрміновай служ-

нае падраздзяленне, які аўтарсэрвісны цэнтр «ВаенАўтасэрвіс». Неўзабаве вернем яму, які гэта быў раней, юрыдычную і фінансавую самастойнасць. Сёння ён працуе, але пакуль паслугі ажыццяўляюцца шынамантажныя і шынарамонтныя, захаванне шынь і колаў, продаж шынь і дыскаў. Цэны ў нас крыху ніжэйшыя, чым у сярэднім па Мінску. Дзейнічаюць тры віды пастаянных зніжак. Адна тычца вайскоўцаў усіх сілавых структур, у тым ліку ваеннаслужачых запасаў. Другія розныя на любога чалавеча: пры ўмове, што ён набывае шынь у Расіі, атрымае зніжку ў 20% на іх сезонную змену. Трэція за-кранаюць тых, хто карыстаецца нашай паслугай па жакоўванні шынь: па завяршэнні тэрміну жакоўвання прадстаўляюцца зніжка, роўная 10%, на сезонную змену шынь. Акрамя таго,

будзе забяспечаны «Армейскім несагарам». Ці не «сплігцілі» нашы суседзі сумку прызыўніка, якую летас стаў выпускаць Дом вайсковага адзення?

— Не думаю, што гэта быў плагіят. Хутчэй, іх зацікавіла сама ідэя. Праўда, па ўсёй вершын і дыскаў. Цэны ў нас крыху ніжэйшыя, чым у сярэднім па Мінску. Дзейнічаюць тры віды пастаянных зніжак. Адна тычца вайскоўцаў усіх сілавых структур, у тым ліку ваеннаслужачых запасаў. Другія розныя на любога чалавеча: пры ўмове, што ён набывае шынь у Расіі, атрымае зніжку ў 20% на іх сезонную змену. Трэція за-кранаюць тых, хто карыстаецца нашай паслугай па жакоўванні шынь: па завяршэнні тэрміну жакоўвання прадстаўляюцца зніжка, роўная 10%, на сезонную змену шынь. Акрамя таго,

будзе забяспечаны «Армейскім несагарам». Ці не «сплігцілі» нашы суседзі сумку прызыўніка, якую летас стаў выпускаць Дом вайсковага адзення?

— Не думаю, што гэта быў плагіят. Хутчэй, іх зацікавіла сама ідэя. Праўда, па ўсёй вершын і дыскаў. Цэны ў нас крыху ніжэйшыя, чым у с

Ігumenскі

тракт

№ 18 (76)

Знаходка

СУПОЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ Ў ВЯЛІКІМ КНЯСТВЕ

Ад літоўскага даследчыка Радзівілаў

Дырэктар бібліятэкі Акадэміі навук Літвы імя Урублеўскіх Сігітас Нарбутас расказаў карэспандэнту «Звязды», што ў іх краіне зроблена цікавая знаходка, якую можна лічыць амаль сенсацыйнай.

Сігітас НАРБУТАС з жонкай Дайвай НАРБУЦЕНЕ, загадчыцай аддзела рэдкіх кніг і рукапісаў бібліятэкі Акадэміі навук Літвы імя Урублеўскіх.

У 2004 годзе на тэрыторыі былога каралеўскага замка ў Дубіцы (Літва), якім у XVI стагоддзі валодаў Радзівілаў, на месцы былога касцёла Святога Духа, знайшлі крыпту, а ў ёй — астаткі людзей. Па месцы знаходжання крыпты (пад алтаром) вучоныя выказвалі здагадку, што гэта могуць быць асобы з роду Радзівілаў.

Адшукаць гэтыя астаткі дапамог шчаслівы выпадак. З гістарычных дакументаў было вядома, што падчас нашэсця Маскоўскага войска на ВКЛ у сярэдзіне XVII стагоддзя прадстаўнікі Біржайскага роду Радзівілаў сабралі сваіх найбольш знакамітых продкаў і пахавалі на тэрыторыі гэтага замка. Але ў якім месцы — не пазначалася. Уся тэрыторыя займала надзвычай вялікую плошчу, таму шукаць, спадзеючыся на шчаслівы выпадак, было бессэнсоўна.

Студэнты аднаго з літоўскіх універсітэтаў там праводзілі археалагічную практыку. Ім было вядома месца, дзе раней знаходзіўся касцёл, а таксама палац, у якім жыла Барбара Радзівілаў да свайго каранавання ў Польшчы. Нічога асаблівага не чакаючы, яны праводзілі раскопкі. І вось адной групе удалося натрапіць на старажытныя пахаванні!

Існаваў багаты іканаграфічны матэрыял, таму з дапамогай метад антрапалагічнага ўзнаўлення чарапоў былі ідэнтыфікаваны астаткі знойдзеных асоб. Аказалася, што гэта некаторыя з самых знакамітых Радзівілаў: Мікалай Радзівіл Чорны і яго жонка Альжбета Радзівіл, Мікалай Радзівіл Руды і яшчэ некалькі іншых прадстаўнікоў роду.

Ідэнтыфікацыя заняла прыблізна чатыры гады. У 2009 годзе ўсе астаткі былі сабраны ў адну вялікую урну і прадстаўлены грамадскасці. Гэтыя чатыры гады на месцы былога касцёла Святога Духа вяліся будаўнічыя работы (літоўская дзяржава разумела, што павінна праявіць сваю павагу да старажытнага княжацкага роду). Там быў зроблены маўзалей, у які ўрачыста перанеслі астаткі.

Такую ўнікальную знаходку ўспрынялі як сенсацыю не толькі навукоўцы краіны, але і шырокае грамадскасць. Для Сігітаса Нарбутаса яна таксама мела асаблівае значэнне. Бо гэты чалавек актыўна вывучае гісторыю рода Радзівілаў. Таксама ён даследуе літваніку, у тым ліку літаратуру перыяду Вялікага Княства Літоўскага — у прыватнасці, пераключыў на літоўскую мову знакамітую «Радзівіліяду» Яна Радавана. Карэспандэнт «Звязды» не магла не скарыстацца сустрачай з такім чалавечкам і задала яму некалькі пытанняў:

— Спадар Сігітас, вы прывезлі з сабой «Даведнік па Вялікім Княстве Літоўскім». Што ён сабой уяўляе?

— Выдаў кнігу інстытут даследаванняў літоўскай культуры. На яе старонках можна ўбачыць культурныя каштоўнасці Беларусі, Украіны, Польшчы, Літвы, Латвіі, Расіі — тых дзяржаў, на тэрыторыі якіх калісьці распасціралася Вялікае Княства Літоўскае.

— Чаму выданне называецца менавіта «Vadovos» (бел. «даведнік па вандройнікаў»). У ім асабліва форма падачы матэрыялу, адаптаваная для турыстаў?

— У Літве тыпер назіраецца рост цікавасці да культуры народаў. Людзі часта наведваюць месцы колішніх упаданняў магнцкіх, шляхецкіх родаў — напрыклад, замкі Радзівілаў або рэшткі упаданняў Сапегаў, Хадкевічаў. У нашых экскурсаводаў не заўсёды ёсць патрэбныя цікавыя звесткі. Таму ў кнізе сабраны факты, звязаныя з кожнай

адметнай мясцовасцю: асноўныя падзеі, лёсы знакамітых асоб і іншае. Такім чынам, кнігай могуць карыстацца як прафесійныя экскурсаводы, так і тыя семі, якія самастойна вырашылі павандраваць па пэўнай краіне Вялікага Княства.

— Цікава, чаму менавіта цяпер у людзях абудзілася цікавасць да свайго мінулага?

— На маю думку, гэта звязана з тым, што яны нарэшце пачалі вяртаць сваю страчаную памяць, звяртацца да каранёў, ствараць радаводы сваіх сямей, радні і ўсёй дзяржавы. Мінулыя пакаленні часта маглі жыць зусім у іншых месцах, чым іх нашчадкі, а апошнія пра гэта і не здагадаліся. Але нарэшце вырашылі ўсё высветліць і ўбачыць на свае вочы, а галоўнае — паказаць маладому пакаленню, дзе і як жылі іх продкі.

— З чаго пачалося ваша захапленне літванікай?

— Падчас маёй вучобы ў Вільнюскім дзяржаўным універсітэце, у канцы 1980-х гадоў, у мяне былі вельмі добрыя выкладчыкі гісторыі Літвы — не афіцыйнай, але той, што пачалася падчас з'яўлення ВКЛ. Мы хацелі па старажытным Вільнюсе і імкнуліся не заўважаць тагачасныя навабуды, але звярталі ўвагу на старажытныя помнікі. Найперш наведвалі могілкі Бернардзінаў і Росы, дзе хавалі прафесараў; там я чуў такую гісторыю ўніверсітэта, якую ў савецкіх кнігах знайсці было немагчыма. Там жа я чытаў шмат літаратуры не толькі на літоўскай, але і на латынці, старабеларускай, польскай — гэта і вызначала маю далейшую дзейнасць.

— Займаючыся сваімі даследаваннямі, вы, верагодна, убачылі, што гісторыя Беларусі і Літвы цесна звязаныя?

— Так, я заўважыў, што, ведучы размову пра ВКЛ, ужыць словы «літовец», «беларус» у сучасным значэнні ні не можам. Спрабаваў некалькі аддзяліць тагачасную культуру, правесці мяжу — справа пустая. Займацца гэтым чалавечку, які разумее, што яму дадзена ўсяго адно жыццё, не варта. Трэба даследаваць, перакладаць на сучасную мову творы нашых спадчыні, папулярызаваць. Бо для большасці людзей, якія жылі ў савецкі час, гэта штоосьці істотна новае. Мы абавязаны ўсіх сусайчынікаў пазнаёміць з тым, што ведаем. Гэта найперш важна і для культурнай ідэнтычнасці нашых народаў. З Беларусі маю звязваюць агульняныя аўтары, іх творы: мы можам па-рознаму іх інтэрпрэтаваць, але яны ўсё адно па аб'ядноўваюць.

— Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Чашніцкі раён

Народныя ўмельцы

У ГОСЦІ ДА ВІЛЕЙСКОЙ БАЛАБОЛКІ-МОДНІЦЫ

Дырэктар вілейскага Цэнтара эстэтычнага выхавання Таццяна Захарыч адзначае, што нашы вытокі пачынаюцца з калыханак матулі, бабуліных казак, выштых рушнікоў і поспілкаў. Таму сёння важна не толькі адрадыць і захаваць усё гэта, але і папулярызаваць сярэд маладога пакалення.

Менавіта з гэтай мэтай у філіяле дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы ў Вязьніцы адкрылася выстава пад назвай «Зямля прадзедаў май». Значная частка экспанатаў, прадстаўленых на ёй, зроблена навушчэцамі і дарослымі мастрамі народнай студыі мяккай цацкі «Пушысцікі» эстэтычнага герояў, у іх лялькі, быць можа, нявыквітыя для сучасных дзяцей і нават дарослых: яны ўяўляюць сабой сапраўдныя копіі таго, што рабілі калісьці або ў чым хадзілі нашы продкі.

Студыя імкнецца адрадыць беларускія промыслы і рамёствы, папулярызаваць свае, вілейскія, традыцыі. У цэнтры экспазіцыі — гаптычныя лялькі Ульяна і Сцяпан. Вось што расказвае пра іх легенда:

«Ульяна і Сцяпан кахалі адно аднаго, але не маглі ў гэтым прызнацца. Хлопец працаваў краўцом, да яго з розных мясцінак прыходзілі людзі, прыносілі тканіну і прасілі штосьці

пашыць. Аднойчы стала яму вельмі сумна за работай, і падумаў ён: «Няхай бы з'явіўся чорт і дапамог мне заваяваць каханую». А чорт узыў і з'явіўся. І адразу сказаў: «Што ж, будзе цябе кахаць Ульяна. Але для гэтага ты павінен прадаць мне душу. Заадно здымі з сябе крыжык, пакладзі на жарнавы і разбі каменем». Думаў Сцяпан, што рабіць, але ўсё-такі паслухаўся нячыстую сілу, зняў крыж і пачаў біць па ім каменем. Тут жа загучаў гом, бліснула маланка, падзьмуў моцны вецер — прырода занепакоілася. Відаць, Бог вырашыў не мірыцца з такім здзекам з сімвала ўважэння Хрыста... Зноў бліснула маланка — і ўсе нячысцікі ператварыліся ў карчы і камяні. Сам Сцяпан таксама зрабіўся каменем. Убачылі гэта раніцай лялькі. Прыбегла і Ульяна, заплакала горкімі слязамі. Яна насамрэч кахала Сцяпана, а ён проста не ведаў аб тым. Калі дзяўчына плакала, з яе чыстых сльз нацягла спачатку крынчычка, а пасля і невялікая рэчка Віляя, на якой і з'явіўся горад Вілейка».

Таццяна Захарыч адзначае, што касцюмы Ульяны і Сцяпана выкананы ў старажытных вілейскіх традыцыях, для якіх характэрны льяноне адзенне і вельмі сцігла вышыўка чырвонага і чорнага колераў. Можна ўбачыць на выставе і лялек

Аляксей АСТРАЛІН і Крысціна МАЛЯРОУСКАЯ прыйшлі на выставу, каб прадставіць свае работы.

Асобнае месца займаюць зернавушкі — цацкі, набітыя зернем, у знак павагі да працы чалавека. А на сценах сядзяць веснавыя птушчкі, якія таксама адлюстроўваюць нацыянальны каларыт.

— Мая галоўная мэта — прынесці людзям радасць сваім мастацтвам, штоосьці ім расказаць, абудзіць, нагадаць, што мы беларусы... Ведаю, што цяпер гора запалана зямлю, шмат людзей, якія злоўжываюць алкаголем, і шмат дзяцей, якія трапляюць у інтэрнаты. Таму асабіста я хачу штосьці зрабіць для свайго краю, пакінуць нешта станоўчае. Мая настаўніца Ала Судніковіч кажа: «Якім бы ты выдатным мастаком ні быў, але калісьці ўсё адно вернешся да Бога. Сэрца любога чалавека заўсёды, раней ці ўжо ў старасці, пачне імкнуцца да ісціны і дабра...» Усе мае малюнкі — гэта твора думкі, якія я хачу данесці аднакласнікам, настаўнікам або незнаёмым людзям і ўсім народам.

Непасрэдна і апантана да свайго творчасці паставіўся Аляксей Астралін, хлопчык са шматдзят-

най сям'і. Ён казаў, што любіць Беларусь, бо яна вельмі прыгожая і людзі ў ёй усё ўмеюць. Лялькі студыі «Пушысцікі» яму падабаюцца за тое, што прыемна пахнуць (зёлкамі). А на сваёй карціне ён зрабіў чмяля, бо часта ездзіць на лешчына ў вёску Забордзе Вілейскага раёна і кожны дзень там ёсць мёд.

Можна ўбачыць на выставе і вышыўку выпусцінцы эстэтычнага цэнтара Надзеі Цвятковай (кожны колер яе твора сімвалізуе чатыры стыхіі — зямлю, паветра, агонь, ваду), і трыпціх Алы Судніковіч «Цяткок радзімы васілька» па матывах паэмы Максіма Багдановіча, зроблены ў беларускай тэхніцы роспісу па дрэве, і шмат чаго іншага.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, фота аўтара.

Маладзечанскі раён

Слова чытачу

Сунічны край

З задавальненнем прачытала ў нашай газеце (нашай, таму што вельмі любіць «Звязду», можа гадоў 40-50) артыкул у новай рубрыцы «Блакітнавокая» (у нумары за 29 красавіка). Частка тэксту «Сестры з Мядзельшчыны» пад назвай «Пасярод таямнічага лесу» абудзіла ўспаміны дзяцінства...

Усе дашкольныя гады і затым кожнае лета я жыла ў дэдулі і бабулі ў вёсцы Януковічы, непадалёку ад якой і знаходзіцца азёрны Глубельскі. Летам мы часта хадзілі туды. Каб дабрацца да азёр, трэба было ўборд перайсці рэчку Брынду (так яе называлі мясцовыя людзі). Мы трымаіліся за рукі, каб нас не знесла вада.

Аднойчы ў чэрвені мы рушылі ў суніцы. Недалёка ад Глублі збочылі з дарогі і пайшлі лесам, пераходзілі з узгорка на узгорак, збіраючы ягады. І вось на адным з іх, стоячы на самай вышыні, мы убачылі, што ўсё склон усыпаны суніцамі. Бабуля сказала нам (а са мной былі яшчэ стрыечыны брат і сястра), каб шыхнецца з боку узгорка спусціліся да возера. Якую ж прыгажосць мы убачылі! Унізе спакойна годаліся хвалі возера, якое нам, малым дзецікам, здавалася вялікім-вялікім. А трохі прысеўшы мы глядзелі на схіл знізу ўверх: ён увесь быў чырвоны ад суніцы. Ягады былі буйныя, спелыя. А які водар стаў! Я дагэтуль памятаю тую горку і цудоўны пах ягад, лесу, возера, хоць прайшло ўжо гадоў 60.

У працоцы паміж азёрамі мы лавілі ракаў. Колькі было смеху, крыку, асабліва тады, калі рак чапляўся сваімі кішчэнкамі за рукі, а іншы раз і за ногі — мы ж былі босыя. Ракаў мы складалі ў бідончык з вады. Так у бідончыку везлі іх прадаваць у Свяцянцы. Ехалі на «кукушцы» — так называлі поезд, які хадзіў па вузкакалейнай чыгуначцы («Звязда» пісала, што ёсць намер унавіць тую вузкакалейку). Па гудку «кукушкі» дзядуля звяртаў гадзіннік: радзіць тады яшчэ не было.

А колькі арэхаў, грыбоў было ў тым лесе! Адным летам баравікоў збіралі столькі, што бабулі даводзілася два разы на дзень паліць у печы, каб сушыць грыбы. Арэхаў было некалькі мяшоў, і мы малаточкам разбівалі іх, паклаўшы ў невялікую ямку на лаве.

У рэчынаў ён толькі стромчу. Я доўга не ведала, што за рыба, толькі ўжо дарослы ўцяміла, што гэта фарэль.

У лесе, каля Мёртвага возера, ёсць балоты. Там было мноства журавін. Аднойчы я назбірала столькі, што, калі прадала іх, хвіліла грошай, каб купіць падручнікі ў школу сабе і малодшаму брату. Ды і не толькі падручнікі. У тыя гады, напэўна, толькі ў лесе можна было заробіць нейкую капецьку.

У 60-я гады мінулага стагоддзя на блакітныя азёры пачалі хадзіць турысты. Зрэдку часу яны завіталі да бабулі. Яна частавала іх парэчкамі, ярылкамі.

Усё гэта я расказваю таксама сваім унукам і мару з'ездзіць туды разам з імі, каб паказаць сапраўдную прыгажосць.

Лізавета МУКАСЕЙ

Слонім

БАЙКІ КУХМІСТРА ВЕРАШЧАКІ СЫРНИЦА

Сырны фестываль у Слаўгарадзе, даўняемяе Прапойска, сёння ўжо не адзіны падобны фест у Беларусі. І гэта лішня нагода паразважаць пра страчаныя традыцыі нашага сыраробства. Вось, напрыклад, самі назвы нашых сырных фестываляў: чаму яны такія недасціпныя, нятрапныя, павярхоўныя, не ўкараненыя ў нашай моўнай і культурнай традыцыі? Была б мая воля, я назваў бы такое свята, напрыклад, «Сырніца». Кароткае слова, але ёмістае, шматзначнае. У прыватнасці, гэта назва традыцыйнага прадукту, некалі вельмі распаўсюджанага ў беларускім сялянстве.

Дзень пры дні ў драўляную бочку накладвалі чарговую порцыю мяккага тварагу, толькі адліваючы сываратку і моцна солячы кожны новы пласт ды крыху ўтрамбоўваючы. Паступова бочка запаяўлася, сыр з цягам часу чырвееў, але не скісаў, і яго звычайна ўжывалі як дадатак да хлеба падчас жніва. Такі сыр, самы прымітыўны нават у параўнанні з прэсаваным кліновым, адпаведна, і быў некалі самым танным і даступным з нашых сыроў. Калі яго залівалі для лепшага захоўвання топленым маслам, ён называўся «сырніца» (ці «масленіца») — елі гэтую страву звычайна разгарты.

Таксама «Сырніца» была альтэрнатыўнай назвай «Масленіцы». «Масленіца» — апошняга тыдня перад Вялікім постам. Але асабліва цікавае значэнне слова, звязанае са шляхецкім побытам і кніжнай культурай, на Беларусі збылася амаль зусім. Так у шляхецкіх фальварках называліся спецыяльныя лабудовы для прасушвання і захоўвання свойскіх сыроў. Невялічкія

кубічныя «дамкі» на сплах, няшчыльна абшытыя дошкамі, якія дазвалялі свабодна цыркуляваць паветру і стваралі выдатныя умовы для прасушвання сыру (а часта і іншых гаспадарчых запасав, асабліва зёлка). Пра гэта згадвае Адам Міцкевіч у сваёй паэме «Пан Тадэвуш»:

... Старая сырніца, у зруб складзеная рэзкі З брусоў скрыжаваных, падобная да клеткі. У ёй свяцілі копы сыраў яснай беллю. А навакол на ветры сохлі звязкі зеля: Валашка, чабура, рамочку і шалфю — Лячэбныя Вайшчанкі (на зіму трафеі). Уверсе меў будынак сажні тры з паловай, А ўнізе на калодзе ўспёрты быў дубовай, Як буслева гняздо. Той сплуж яго крышыўся, Падгніў ад старасці і значна нахіліўся.

Дарэчы, сырніца, якая выкарыстоўвалася ў здымках фільма «Пан Тадэвуш», можна і сёння ўбачыць у адным з польскіх музеяў пад адкрытым небам. Але мяне здзіўляе, чаму гэтых традыцыйных калісцёў для Беларусі сырніцы няма ў нашых этнаграфічных музеяў — у Дудутках, Строчыцах, нават у Міцкевічавым Завосці. І чаму старое годнае слова «сырніца» знікла зусім і не ўжываецца нават як сімвалічны знак хаця б у назвах сырных фестываляў...

Дотык да мінуўшчыны

«ГЭЙ, ЛІЦВІНЫ! БОГ НАМ РАДЗІЦЬ!»

Гальшанскі фест аб'яднаў рыцараў, каралеву Соф'ю... і мадагаскарскіх прусакоў

На заліты сонцам яр выязджаюць верхнікі Полацкага княства. За імі, поўныя мужнасці, рушаць на бітву з тэўтонцамі ваяры Вялікага Княства Літоўскага на чале з вялікім князем. Разгараецца бітва, і ў крывавай сутычцы пад Грунвальдам ворагу даюць адпор — слаўся, князь Вітаўт, гаспадар на Літве! А на змену героям ужо імчыць, шамоцячы «крыламі» за спінамі,

непераможная кавалерыя Рэчы Паспалітай — «крылатая» гусары. Апошнімі выязджаюць уланы ВКЛ, згадкі пра якіх пакінула ваіна 1812 года.

Так чатыры эпохі беларускай кавалерыі ад конна-гістарычнага клуба «Залатая шпора» галолам пранесліся перад глядачамі фестывалю «Гальшанскі замак».

ПРАВИЛЫ ВАЯРСКАЙ ГОДНАСЦІ

Пад руінамі замка Сапегаў у мястэчку Гальшаны беларускія рыцары сабраліся ўжо ў пяты раз. Пра папулярнасць фестывалю сведчыць хаця б тое, што квіткоў на аўтобус з Мінска да Гальшану не засталася ўжо за некалькі дзён да яго пачатку. Гасцей прывабліваюць сюды сярэднявечная музыка, танцы і, безумоўна, рыцары.

Апошнім, між іншым, даводзіцца несладка. «Горача!» — прынаеца адзін рясавальны пан, апранаючы цяжкія даспехі (хоць і не аўтэнтычныя). Але справа гонару — перадусім, і васьмь мужня ваяры выходзяць на рысталішча, каб памерацца сіламі ў адзінаборствах. Суддзя будучых паядынкаў тлумачыць уздзелнікам і глядачам правілы сярэднявечных рыцарскіх забавы XIV стагоддзя, якія забараняюць біць праціўніка ў ступню, калюць, а таксама ляцца. Сваё незадавальненне можна выразіць словамі «сэр, вы нешта не так зрабілі!», альбо «сэр, вы мяне абразілі!». Нецярплівы глядчы прагнуць відэахвост, і, нарэшце, пад воклічы натоўпу «Гэй, ліцвіны! Бог нам радзіць!» і «Верым, можа, пераможам!» суддзя абвешчае доўгачаканае: «Бітва!» І вось яны сыходзяцца: пан Камінскі з Горадні супраць рыцара па імені Славен, ваяр Басяк супраць пана Андруса з Кашаню... Латнікі б'юцца, не шкадуючы сіл, але, разам з тым, паважаючы саперніка. «Давай, ліцвін, бі крыжак!» — падбуртвае публіка, што шчыльна акружыла рысталішча. Асабліва перажываюць за сваіх герояў чароўныя паньні ў сярэднявечных строях, што размясціліся не за

агароджай, як усё глядчы, а наўпрост на траве ўзгорка перад полем бітвы. Неўзабаве час бою выходзіць, і ва ўладзе глядачоў вырашыць, хто са слаўных рыцараў заслужыў перамогу ў сённяшніх спаборніцтвах...

КАШТОЎНАСЦІ — НЯДОРАГА, ШЧАСЦЕ — ЗАДАРМА

Пакуль частка гасцей захапляецца рыцарскімі баямі, іншыя шпачыруюць уздоўж гандлёвага рынку. Знайсці тут, сярод ужо звыклых вырабаў народных майстроў і кітайскіх сувеніраў, можна і зусім не банальныя рэчы.

— Можна, вас цікавіць знаходкі з замка? — паказвае на раскладзеныя на сталі кавалкі паліванай кафлі з элементамі арнаменту і

чарапкі ад посуду малады гандляр. На пытанне, адкуль у яго гэтыя рэчы, хлопеч няўцямна адказвае, што іх знайшлі калі замка пасля таго, як там праходзілі раскопкі. Сумневаў у законнасці гандля, здаецца, ні ў каго не выклікае, як не насцярожвае і тое, што культурная спадчына прадаецца па 5—10 тысяч рублёў за адзінку.

У любым сэнсе горача каля імправізаванай кузні, дзе малады прыгожы каваль спачатку зачаравана паненкак раздзьмуваным мяхоў, а пасля прапанаваў глядачам самастойна выкаваць сабе падкову на шчасце. Ахвоту да «бясплатнага шчасця» працяюць некалькі зграбных маладых людзей, якія, апранаючы фартурку і беручы ў рукі молаты, становяцца падобныя на сапраўдных сярэднявечных майстроў.

Латнікі б'юцца, не шкадуючы сіл, але, разам з тым, паважаючы саперніка. «Давай, ліцвін, бі крыжак!» — падбуртвае публіка.

— Галоўнае тут не сіла, а плаўнасць і энергійнасць, — вучыць сваіх чалавечкаў раздзьмуваць мяхі каваль, а мне прынаеца, што пераўтварыў хобі ў прафесію.

ГІСТОРЫЯ ПРАЦЯГВАЕ ЖЫЦЬ...

Надзвычайную цікаўнасць публікі выклікалі і забегі мадагаскарскіх прусакоў, хоць відзішча гэтага, шчыра скажам, на аматара. Нагледзеўшыся на наскомыя, гоціці займаць месцы каля сцэны, каб атрымаць асалоду ад больш традыцыйнай, чым папярэдняй, забавы: у Гальшану прыехалі першы нацыянальны беларускі мюзікл «Соф'я Гальшанская». Але раптоўна спякотнае надвор'е змянілася парывістым ветрам, пачаў ліць халодны дождж і пасыпаўся град. Людзі не прыдумалі нічога

лепшага, як... залезці на сцэну і там схавалася ад дажджу. «Вось і ўбачылі сапраўдныя «забегі прусакоў», — няўлочна заўважыў нехта. Зрэшты, дождж хутка скончыўся, і свята прадоўжылася.

Адной з самых вясёлых частак фестывалю стаў майстар-клас па сярэднявечных і старабеларускіх танцах. Гледачоў вучылі танцаваць «Ойру», «Прачак», «Кракавяк», «Drumul Dracul»... Здавалася б, пасля такіх гарачых танцаў сіл застацца ўжо не павінна было. Але ў людзей нібы падлікоўная некія ўнутраныя рэзервы, і пра стому нават гаворкі не ідзе: наперадзе выступленне, бадай, самага вядомага гурта сярэднявечнай беларускай музыкі «Стары Ольса».

Свята працягваецца да позняга вечара. Пад старажытнымі сценамі замка прагульваюцца багата прыбраныя шляхціцы з прыгожымі пані. Мужныя рыцары аглядаюць даспехі і адводзяць на сакавіты луг гарачых коней. Разносацца гукі дуды... І працягвае жыць на зямлі слаўная гісторыя Літвы-Беларусі.

Дзяіна СЕРАДЗЮК. Фота аўтара.

Ашмянскі раён

Расія пяціразовая

На вачах трох прэзідэнтаў зборная Расіі перамагла ў фінале Фінляндыю і стала чэмпіёнам свету

...Начная Няміга яшчэ доўга не магла заснуць. Ашалелыя ад радасці расійскія бальельшчыкі на хату вылазілі з люкаў машын, вокнаў, з якіх раўла музыка, і размахвалі сцягамі. З тратураў ім актыўна падтаквала бальельшчыцкая армія. У гэтыя хвіліны Мінск, напэўна, нічым не адрозніваўся ад Масквы, дзе не менш актыўна святкавалі перамогу хакеістаў. У рэальнасць нас вярталі нештаміткія выкрыкі «Бе-ла-русь! Бе-ла-русь!», якія, аднак, патанулі ў хвалі расійскай нястрыманасці.

Яшчэ колькі гадзін таму веру многіх у перамогу нашых усходніх суседзяў падточваў чарвяк сумнення. Бальельшчыкі (у гэты дзень яны стварылі новы рэкорд наведвання) асалалелі, а расійскія гульцы, якім прадказвалі перамогу, пэўны час не маглі саўладцаць на лёдзе «Мінск-Арэны» са спрытнымі фінамі. «Фінскія львы» на вачах 15 тысяч гледачоў змагаліся да апошняга, і зусім не здаўна, што матч быў багаты на сутычкі і размовы хакеістаў на павышаных тонах.

— Мне няма чаго таіць, — пасля паядынка сказаў выціснуты як лимон Андрэй Зубараў, абаронца зборнай Расіі, і паказаў рану на запяці. — Мне фін жылы парэзаў. Прышлося пасля гэтага швы ў тры слаі накладваць. Справядліва выдалены на адзін матч за нека-

ВЫНІКОВАЕ СТАНОВІШЧА ЗБОРНЫХ:

- 1. Расія. 2. Фінляндыя. 3. Швецыя. 4. Чэхія. 5. Канада. 6. ЗША. 7. Беларусь. 8. Францыя. 9. Славакія. 10. Швейцарыя. 11. Латвія. 12. Нарвегія. 13. Данія. 14. Германія. 15. Італія. 16. Казахстан.

ЛЕПШЫЯ ГУЛЬЦЫ

Варатар: Сяргей Бароўскі (Расія). Абаронца: Сэт Джонс (ЗША). Нападаючы: Віктар Ціхануў (Расія). САМЫ КАШТОУНЫ ГУЛЕЦ: Пека Рынэ (Фінляндыя).

рэктны жэст падчас паўфіналу на адрас шведскага калегі Алег Знарк, галоўны трэнер зборнай Расіі, сачыў за матчам з трыбуны. Ён хвалюваўся, охаў і ахаў, хапаўся за галаву і, магчыма, больш за ўсіх чакаў шайбаў ад сваіх падпалечных. Фінская ўпартаць яго і сапраўды занепакоіла, але свайго ён дачакаўся. На 35-й хвіліне Яўген Малкін зрабіў лік 3:2 на карысць падпалечных Знарка, чым падвёў рысу — далей закідаўлі толькі расіяне. У выніку 5:2. На вачах лідараў трох краін: беларуса Аляксандра

Лукашэнка, расіянина Уладзіміра Пуціна і таджыка Эмамалі Рахмона Расія стала 5-разовым чэмпіёнам свету па хакеі.

Тарас ШЧЫРЫ.

«САМАЕ ВЯЛІКАЕ, ШТО Я ЗРАБІЎ У ЖЫЦЦІ»

Вылавіць у мікст-зоне трыумфатару чэмпіянату было няпроста. Прэз-аташэ расійскай каманды дзейнічалі рашуча, абараняючы сваіх «залатых» падпалечных ад празмернай увагі журналістаў. Аднак некаторыя героі фіналу былі зусім не супраць падаўляюцца эмоцыямі і ўражаннямі ад пераможнага турніру:

Сяргей ШЫРОКАЎ, форвард зборнай Расіі.

— Калі мы даведаліся, што трэнера дыскваліфікавалі на фінальны матч, трохі збянтэжыліся, было няпрыемна. Але ў нас вельмі кваліфікаваны трэнерскі штаб, і мы ведалі, што ўсё будзе — і падтрымка, і парад, і неабходныя карэктыроўкі. У тое, што мы чэмпіёны, паверылі, толькі калі забілі пятую шайбу. 4:2 — небяспечны лік, дзве хвіліны гулялі ў меншасці, і фіны яшчэ маглі адыграцца. Цяпер ужо складана ўспамінаць, хто гуляў добра, а хто — выдатна. Пасля матча нам павесілі залатыя медалі на шыю, гэта самае галоўнае. За два месяцы мы сталі не толькі адным кулаком, але і адной сям'ёй. Усе хлопцы змагаліся да апошняга, многія выступалі з траўмамі. Таму каштоўнасць гэтай перамогі яшчэ вышэйшая. Я ганаруся нашай камандай! І, безумоўна, дзякуй бальельшчыкам. У Мінску ў нас была неверагодная падтрымка, мы сапраўды адчувалі, што гуляем дома.

Віктар ЦІХАНУЎ, форвард зборнай Расіі, лепшы бамбардзір чэмпіянату.

— Пасля фінальных сіронаў у галаве ўзнікла думка: «Гэта самае вялікае, што я зрабіў у жыцці». Для мяне было важна, што на матчы прысутнічаў мой дзядуля. З пляцоўкі бачыў яго вочы, поўныя слёз. У перапынку складана было падабраць словы, але мы і так добра зразумелі адзін аднаго. Перамогу прысвячаю сваёй сям'і і тату, якому не стала год таму. Гэты сезон быў самым складаным у маёй кар'еры — сапраўдныя горкі: пазітыўны старт, пасля — страта блізкага

чалавека, няўдача на Алімпіядзе, вылет з плей-оф КХЛ і нарэшце трыумф у Мінску. Эмоцыі перапаўняюць, але і стомленасць, вядома, вялікая. Цяпер проста хочацца адпачыць, пабыць з сям'ёй. А затым — рухацца далей.

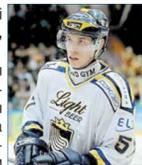
Харый ВІТАЛІНШ, асістэнт галоўнага трэнера зборнай Расіі.

— Фіны, калі параўнаць іх з паўфінальным матчам, гулялі актыўна, біліся да апошняга. З самага пачатку пайшлі сутычкі, але хлопцы — малайцы, вытрымалі, здолелі вярнуцца ў гульню, пасля таго як аступалі 1:2.

Сваім поглядам на матч з карэспандэнтамі «Звязды» таксама падзяліўся Томі САЛІНЭН, нападаючы зборнай Фінляндыі:

— Гэта была цяжкая гульня. У нашай каманды былі добрыя шанцы, каб перамагчы, але гэта было недастаткова. На жаль, нашы хакеісты шмат выдаліся, а гэта таксама паўплывала на вынік сустрэчы. Расіяне ў гэты дзень былі лепшымі за нас. У іх наймацнейшая каманда на гэтым турніры. Дарэчы, атмасфера на чэмпіянаце была проста выдатная.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ, Тарас ШЧЫРЫ. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Дайджэст

МІНУЛАЕ. Былы капітан зборнай Беларусі па хакеі Руслан Салей уведзены ў Зал славы Міжнароднай федэрацыі хакея.

Раней гэтага гонару былі ўдастоены 195 хакеістаў з 23 краін свету. Салей стаў першым беларусам у гэтым спісе. Беларускі абаронца правёў 900 матчаў у НХЛ, быў фіналістам Кубка Стэнлі, выступаў са зборнай Беларусі на трох Алімпіядах. Хакеіст загінуў 7 верасня 2011 года пры крушэнні самалёта, на борце якога знаходзілася яраслаўская каманда «Лакаматыў».

Цырымонія, на якой прысутнічаў брат Руслана, прайшла ў Мінску напярэдадні вырашальных матчаў чэмпіянату свету. Відэазварот да прысутных запісала ўдава хакеіста Бэтэн: «Вялікая ўдзячнасць усёй краіне і кожнаму, хто памятае пра Руслана. Прыемна, што заслугі мужа ацэнены. Я ганаруся ім... І кожны дзень бачу яго ў нашых дзецях...»

СУЧАСНАСЦЬ. Глен Хэнлан пакінуў пасаду галоўнага трэнера беларускай зборнай па хакеі.

Другі прыход канадскага спецыяліста ў беларускі хакей атрымаўся значна карэйшым за першы. Нагадаем, з 2005 па 2010 г. Хэнлан ужо ўзначальваў беларускую каманду. Вынікам гэтага супрацоўніцтва стала найлепшае выступленне нашых хакеістаў на сусветным першынстве — 6-е месца на чэмпіянаце свету — 2006 года ў Рызе. Сёлетня ў тандэма «Хэнлан — беларуская зборная» амаль што атрымаўся паўтарыць сумесны поспех васьмігадовай даўнасці. Праз пяць гадоў (апошні раз зборная Беларусі гуляла ў чэрцэфінале чэмпіяната свету ў 2009-м. — Аўт.) канадскі трэнер зноў вывёў нашу каманду ў плей-оф.

Сваё рашэнне Хэнлан патлумачыў жаданнем быць побач з сям'ёй, якая, на жаль, не змогла пераехаць у Мінск. «Гэта быў выдатны год і фантастычны чэмпіят свету, які мы прайшлі разам. У мяне застануцца самыя светлыя ўспаміны пра Беларусь і людзей, з якімі атрымаўся працаваць», — на развітанне зазначыў канадзец.

БУДУЧЫНЯ. Вызначыліся склад груп на чэмпіянаце свету-2015, які пройдзе ў Чэхіі.

Зборная Беларусі трапіла ў групу В і згуляе з камандамі Фінляндыі, Расіі, ЗША, Славакіі, Нарвегіі, Славаеніі і Даніі. Матчы групы В пройдзюць у Астраве. Група А (Прага): Швецыя, Канада, Чэхія, Швейцарыя, Латвія, Францыя, Германія, Аўстрыя.

Імгненні хакейнага свята

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ «УРАДЖАЙНАЕ ЛЕТА СА «ЗВЯЗДОЮ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Ураджайнае лета са «Звяздою» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі ў тэрмін з 5 чэрвеня па 30 верасня 2014 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на трэці квартал і другое паўгоддзе 2014 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Ураджайнае лета са «Звяздою» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. з ПДВ (руб.)	Усяго з ПДВ (руб.)
1.	Сушылак для агародніны MAXWELL MW-3851, РФ	7	459 000	3 213 000
2.	Трымер Garden line NTCS 430, ЗША	3	1 542 000	4 626 000

Усяго прызавы фонд рэкламнай гульні «Ураджайнае лета са «Звяздою» складае 7 839 000 (сем мільянаў восемсот трыццаць дзевяць тысяч) беларускіх рублёў.

III. УМОВЫ ЎДЗЕЛУ У ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Ураджайнае лета са «Звяздою»» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на трэці квартал і другое паўгоддзе 2014 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплаціў падпіску на газету «Звязда» на трэці квартал і другое паўгоддзе 2014 года.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца даслана падпісчыкам на адрас установы ў перыяд з 5 чэрвеня па 5 ліпеня 2014 года выразаная з газеты або з укладшых у газету запўнёная картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая змяшчаецца ў газеце да двух разоў на тыдзень у перыяд з 5 чэрвеня па 5 ліпеня 2014 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключна з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнку, аджэракапіраваныя або тыя, якія паступілі ўстанове пасля 9 ліпеня 2014 года па

паштовам штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні ўстанова стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні «Ураджайнае лета са «Звяздою» (далей — Камісія) ў наступным складзе: Крачава Наталля Ільінічэна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі; Члены Камісіі: Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Міхайлічэнка Алена Віктараўна — загадчык аддзела падпіскі і перспектывных праектаў рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Доўнар Валяціна Аркадзеўна — рэдактар аддзела рэдакцыйнай газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Сянько Аляксандр Анатольевіч — спецыяліст 1 катэгорыі адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ

11. Розыгрыш прызёў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 11 ліпеня 2014 года а 12 гадзіне ў памяшканні установы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

12. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласцях і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторныя скрыні і старанна перамяшваюцца.

13. Асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска разыгрываецца па адной сушылак для агародніны.

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамяшваюцца, і сярод удзельнікаў разыгрываюцца тры наступныя прызы — трымеры.

14. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзельнік, чыё прозвішча напісана на дасланай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прызавы выцягнуць выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запрошаных удзельнікаў Гульні або прадстаўнікоў незалежных арганізацый. На кожнай такой картцы ўдзельніка надпісваецца выйграны прыз і раслісваюцца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызёў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 21 ліпеня 2014 года ўключна ў газеце «Звязда».

Установа ў тэрмін да 21 ліпеня 2014 года дасылае перамож-

цам паведамленне аб выйграным прызе заказным пісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОЎ

16. Умовай выдачы прызёў з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгінала абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на 3 квартал або другое паўгоддзе 2014 года.

Пры звартанні па атрыманне прызавы прадстаўніка пераможца ён павінен прад'явіць даверанасць на атрыманне прызавы, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на 3 квартал або другое паўгоддзе 2014 года.

17. Адсутнасць у пераможца, які выйграў прыз, абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на 3 квартал або другое паўгоддзе 2014 года з'яўляецца падставай для адмовы ў выдачы яму прызавы ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да удзельніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

18. Прызавы выдаюцца пераможцам у тэрмін па 30 верасня 2014 года ў памяшканні установы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9:00 да 13:00 і з 14:00 да 17:00, за выключэннем выхадных і святковых дзён. Расходы, звязаныя з прызездам пераможцаў па атрыманне прызавы, установа не аплачае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прызавы або замена яго на іншы прыз не дапускаецца.

20. Пасля 30 верасня 2014 года выдача прызёў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуць адказнасць за падачу падатковай справаздачнасці і за выплату ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзейным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызавы.

22. Пераможцы Гульні і іх сваякі гаджаюцца з тым, што іх імёны, фотаздымкі, лісты і інтэрв'ю могуць быць выкарыстаны ўстановай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, звязаных з Гульні. Яны таксама гаджаюцца даваць інтэрв'ю і дымачка для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульні без выплаты якога-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належыць установе.

23. Правілы правядзення рэкламнай гульні «Ураджайнае лета са «Звяздою» да пачатку рэкламнай гульні будуць апублікаваны сумесна з рэквізітамі іх дзяржаўнай рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

24. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефоне (017) 287 18 38.

КАЛІ ВЫ ПАДПІСАЛІСЯ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» на III квартал або II паўгоддзе 2014 года — запінаеце картку ўдзельніка, выразаеце і дасылаеце ДА 5 ЛІПЕНЯ 2014 ГОДА ў рэдакцыю на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Сярод падпісчыкаў 11.07.2014 года будзе разыграны 7 сушылак для агародніны і 3 трымеры. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 21.07.2014 г.

Прызавы можа быць атрымаць у рэдакцыі па 31.09.2014 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або II паўгоддзе 2014 г. і пашпарта. Пасля 31 верасня выдача прызёў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Тэлефон для давадкі (017) 287 18 38.

ТЭРМІН ПРАВЯДЗЕННЯ ГУЛЬНІ — 3.06.14 ПА 30.09.14.

Пасведчачна аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 2255 ад 30.10.13, выдана Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

1 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2014 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (аддзяленне сувязі) на III кв. або 2-е паўг. 2014 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс) _____

Удачы ў розыгрышы!

РУП «Институт недвижимости и оценки»

- ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА
(недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ЭЛЕКТРОМОДУЛЬ» на праве собственности.
Лот № 1 – корпус № 24 (столовая) с инв. № 630/С-41470.
Адрес: Минская обл., г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, д. 67.
Начальная цена с НДС – 5 674 536 000 бел. руб.
Задаток с НДС – 567 453 600 бел. руб.

Для обслуживания здания корпуса №24 (столовая) ОАО «ЭЛЕКТРОМОДУЛЬ» предоставлен на праве постоянного пользования земельный участок площадью 0,3801 га с кадастровым номером 62385010003002722 с ограничением прав на земельные участки, расположенные в охранной зоне сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0023 га.

Лот № 2 – Автозаправка с площадкой с инв. № 630/С-67164.
Адрес: Минская обл., Молодеченский р-н, г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, д. 143Н.
Начальная цена с НДС – 1 363 756 800 бел. руб.
Задаток с НДС – 136 375 680 бел. руб.

Автозаправка с площадкой расположена на земельном участке площадью 10,7187 га с кадастровым номером 64200000003001441 с ограничением прав на земельные участки, расположенные в охранной зоне линий электропередачи, площадь 0,1070 га; охранной зоне сетей и сооружений газоабсорбции, площадь 0,0035 га. Целевое назначение – земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений. На земельном участке расположены иные объекты, которые не выносятся на аукцион.

Задаток перечисляется на р/с № 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦЕВ № 703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества ОАО «ЭЛЕКТРОМОДУЛЬ» (Лот № ...), проводимом 6 июня 2014 г.

Договор купли-продажи должен быть заключен в течение 5 (пяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Оплата за Объект осуществляется в срок, который будет установлен в договоре купли-продажи Объекта между Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом.

Аукцион состоится 06.06.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 04.06.2014 до 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 2.

Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 27.03.2014. С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

Дополнительная информация: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: 5538325@mail.ru

РУП «Белпочта» объявляет о проведении переговоров по выбору генподрядной строительной организации для выполнения ремонтно-строительных работ на объекте «Текучий ремонт отделения почтовой связи №28 по ул. Маяковского, 164 в г. Минске».

Процедура переговоров состоит из 29 мая 2014 года в 10.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10. Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства – тел.: 293-55-29, 293-55-28.

Утерянные бланки страховых полисов серии ББ №№: 0270821, 0270822, 0270823, принадлежащие ОАО «Би энд Би иншуренс Ко», считать недействительными.

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «АСБ Беларусбанк» сообщает об изменении некоторых условий проведения расчетов по операциям с использованием платежных карточек.

1. С 27 мая 2014 года изменяются условия овердрафтного кредитования по текущим (расчетным) банковским счетам, доступ к которым может быть обеспечен при использовании дебетовой банковской платежной карточки (далее – «счет»).

Table with 2 columns: Вид овердрафтного кредитования, Годовая процентная ставка овердрафта, % годовых. Rows include: Овердрафтное кредитование физических лиц (по счетам в белорусских рублях), Овердрафтное кредитование юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

* Изменения применяются ко всем действующим и вновь открываемым счетам.
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Размер процентов, начисляемых на сумму средств, хранящихся на счете, % годовых

Table with 2 columns: Банк, Условия начисления процентов. Rows include: БЕЛКАРТ «Сбергательная», Visa Electron «Сбергательная».

* Изменения применяются по всем действующим и вновь открываемым счетам.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

«Строительство многоэтажного жилого дома, со встроенными помещениями общественного назначения и подземной гараж-стояной № 10 по генплану в микрорайоне Каменная Горка-2»

Информация о Застройщике.
ЗАОСТРЭЙЦИК (Заказчик) – ООО «Футбольный клуб «Сквижа».

Застроено решением Минского городского исполнительного комитета от 26 ноября 2004 года № 2391 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 190583075.

В течение предыдущих лет организацией осуществлено строительство 3-х многоэтажных жилых домов серии М 111-90 в границах улиц Одровского, Бельского, Пономаренко во Фрунзенском районе города Минска, генподрядчиком которых являлась строительная организация ОАО «МАПИД».

Цель строительства – ввод в эксплуатацию жилого дома, со встроенными помещениями и подземной гараж-стояной № 10 по г/п в микрорайоне Каменная Горка-2.

Объект долевого строительства – многоквартирный жилой дом № 10 по генплану, монолитно-каркасный со стенами из газосиликатных блоков, состоит из пяти 12-16-этажных секций, со встроенными помещениями общественного и административного назначения на первом этаже и встроенно-пристроенным гараж-стояной на 144 машиноместа (304-квартирный жилой дом), с техническим подпольем и теплым техническим чердаком, высота жилых этажей – 2,6 метра. Категория комфортности по шуму – «В». Полотки: монолитно-железобетонные плиты.

Стены – блоки из ячеистого бетона; перегородки – кирпичные (из полнотелого) и пустотелого керамиче-ского кирпича; наружная отделка: стены – окраска фасадными красками; утепление, металлические элементы окрашиваются эмалью. Общая площадь квартир – 19999,76 кв. метров. Всего – 304 (триста четыре) квартиры.

Секция оснащена 2 лифтами грузоподъемностью 400 кг и 630 кг и мусоропроводом.
Наружная отделка: стены – окраска фасадными красками; утепление, металлические элементы окрашиваются эмалью. Общая площадь квартир – 19999,76 кв. метров. Всего – 304 (триста четыре) квартиры.

Участок для строительства жилого дома расположен во Фрунзенском районе в городе Минске, система подвоза и проектируемой застройкой организованной по ул. Проектируемая № 2 – Проектируемая – № 4 на застраиваемой территории.

Благоустройство территории: включает подъезд к дому, озеленение, пешеходные дорожки, аллеи, устройство детской и взрослой площадки для отдыха, организация проездов и гостевых автостоянок, а также площадки для хозяйственных нужд с установкой на них оборудования и малых архитектурных форм.

Для привлечения физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридическим и индивидуальным предпринимателям предлагаются к строительству по договорам создания объекта долевого строительства 25 (двадцать пять) квартир, из них:

- однокомнатные – минимальной общей площадью 45,52 кв. м., 1 (одна) квартира; максимальной стоимостью 1550 долларов США;
двухкомнатные – минимальной общей площадью от 78,15 кв. м. – 4 (четыре) квартиры; максимальной стоимостью 1500 долларов США (по акции 1200 долларов США);
трехкомнатные – минимальной общей площадью от 85,76 кв. м. – 20 (двадцать) квартир; максимальной стоимостью 1450 долларов США (по акции 1200 долларов США);

машино-места, в подземной гараж-стоянке – стоимостью 19 999 долларов США при 100% оплате, стоимостью 24 000 долларов США с раскорочкой до 12 месяцев.

Оплата производится в эквиваленте в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь, установленному на дату платежа.
Отделка квартир не выполняется.

Все квартиры – имеют летние помещения (лоджи), окна – из профиля ПВХ.
Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механические, электрические, сантехни-

ческое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, эксплуатируемые системы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.

Характеристика встроенных помещений.
В жилом доме в секциях 1 и 2 располагаются нежилые помещения общественного назначения. Звукоизоляция между помещениями организована согласно нормам.

Строительство производится при наличии следующих документов:
– акт выбора места размещения земельного участка, утвержденного 04 марта 2009 года Председателем Минского городского исполнительного комитета;

– свидетельство (удостоверение) № 5007727-5423 о государственной регистрации;

– решение на строительство Минского городского исполнительного комитета № 659 от 17.03.2011 г.;
– проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГОССТРОИЭКСПЕРТИЗА» по генплану Минска» № 1667-15/10 от 03.01.2011 г.;

– разрешение на строительство подразделения ИП «ГРЕБЕЛНИН ТОРГТРАНС» № СП-42/07/12 от 05.07.2012 года. СЧУП «Монолиттрансстрой» 24-09/13 от 24.09.2013 г.;

– выданное органом государственного строительного надзора разрешение на производство строительно-монтажных работ от 30.11.2012 г. (№ 2-208 Ж. 029/11).
Начало строительства – 2 квартал 2011 года.
Нормативная продолжительность строительства жилого дома по г/п № 10, 23.2 месяца.

Предложение, указанное в настоящей Проектной декларации долевого строительства, действует до момента опубликования новой проектной декларации.
Подробные сведения об объекте долевого строительства и условия заключения договоров на строительство можно получить по адресу: 220022, г. Минск, ул. Притыцкого, 34, подъезд 4, офис 1, тел. для справок: 8-029-605-09-09, 216-91-44, 216-91-45. Режим работы: понедельник–пятница с 08.30 до 17.30, обед: с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

(о проекте строительства крупнопанельного жилого дома серии М464-М № 1 по генплану в осях 5-9/А-4-Б-2, в микрорайоне Каменная Горка-4)

Информация о застройщике
Открытое акционерное общество «МАПИД», расположенное по адресу: г. Минск, ул. Р. Люксембург, 205, режим работы: понедельник – четверг – 8.30–17.30, пятница – 8.30–16.15, обед – 12.45–13.30, суббота, воскресенье, государственные праздники – выходной.

Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100081115 решением Мингорисполкома № 197 от 26.02.2001 г.

Сведения о проектах строительства жилых домов в г. Минске, в которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих заключению договора:

- 1. Жилой дом № 7 по ул. Киреенко, фактический срок строительства 16 месяцев.
2. Жилой дом № 26 по ул. М. Горького, фактический срок строительства 13 месяцев.
3. Жилой дом № 22 по ул. М. Горького, фактический срок строительства – 10 месяцев.
4. Жилой дом № 1 по ул. Прушинских, фактический срок строительства – 10 месяцев.
5. Жилой дом № 3 по ул. Прушинских, фактический срок строительства – 13 месяцев.
6. Жилой дом № 5 по ул. Прушинских, фактический срок строительства – 10 месяцев.

Информация о проекте строительства
Цель проекта – строительство многоквартирного жилого дома, в том числе с привлечением к строительству не менее 40% общей площади жилых помещений граждан из числа многодетных семей, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, по направлению администрации районов г. Минска, 10% общей площади жилых помещений работников ОАО «МАПИД» из числа многодетных семей, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий.

Положительные заключения государственной экспертизы № 67-60/13 от 28.03.2013 г., № 856-60/13 от 10.10.2013 г., № 876-60/13 от 24.12.2013 г.

Местоположение строящегося многоквартирного жилого дома – г. Минск, Фрунзенский район, жилой дом № 1 по генплану в микрорайоне Каменная Горка-4.

Характеристика объекта
Объект – 227-квартирный, 10-этажный крупнопанельный жилой дом серии М464-М. Квартиры, предназначенные для заключения договоров создания объектов долевого строительства с гражданами, не состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, строятся без выполнения в полном объеме подготовительных работ под отделку стен и потолков, а также без выполнения работ по внутренней отделке поме-

щений (без наклейки обоев, покраски, облицовки), без покрытия полов, без встроенной мебели, без установок дверных блоков в межкомнатных перегородках, санитарных приборов и оборудования (кроме унитаза, ванны и приборов учета воды), без электрической плиты.

Стены: наружные, внутриквартирные и межквартирные перегородки – железобетонные панели. Перекрытия – железобетонные. Отопление – центральное. Электрообеспечение – скрытая проводка.

Проектно-сметной документацией предусмотрено: канализация, горячее и холодное водоснабжение, радио, телевидение, мусоропровод, лифт, лоджии, остекленные лоджии.

Цены на объекты долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:

Стоимость 1 м² общей площади квартиры при 100% оплате в течение 10 банковских дней с момента регистрации договора в Мингорисполкоме для 1-2-комнатных квартир №№ 43, 81, 83, 84, 85, 88, 91, 92, 93, 95, 96, 97, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 111, 113, 115, 116, 117, 119 – 13 000 000 руб., при поэтапной оплате – 13 800 000 руб.

Стоимость 1 м² общей площади квартиры при 100% оплате в течение 10 банковских дней с момента регистрации договора в Мингорисполкоме для 3-комнатных квартир №№ 7, 11, 15, 19, 27, 31, 35, 82 – 12 000 000 руб., при поэтапной оплате – 12 600 000 руб.

Застройщик вправе изменить цену объекта долевого строительства (цену договора) в случае изменения статистических индексов стоимости строительно-монтажных работ в нормативный период строительства жилого дома, а также в случае отсутствия вины застройщика в невыполнении срока исполнения застройщиком обязательств по договору при наличии подтвержденных решением местного исполнительного и распорядительного органа форс-мажорных обстоятельств и других, не зависящих от застройщика причин.

При этом застройщик при достройке объекта вправе применять индексацию стоимости выполняемых работ в течение всего дополнительного срока строительства. Изменение цены объекта долевого строительства также возможно в случае изменения законодательства об уплате косвенных налогов, если они оказали влияние на цену объекта долевого строительства.

Права застройщика на земельный участок подтверждает решение Мингорисполкома № 550 от 6 марта 2014 г., решение № 881(1) от 23 апреля 2009 г.

Количество квартир в доме – 227, в осях 5-9/А-4-Б-2 – 119 квартир.

Состав общего имущества в многоквартирном жилом доме, которое будет находиться в общей долевой собственности: крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие не несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, тепловой пункт, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Начало строительства жилого дома – 1-й квартал 2014 г., предполагаемый ввод дома в эксплуатацию – 4-й квартал 2014 г.

Строительство дома осуществляется застройщиком на основании решения Мингорисполкома № 550 от 6 марта 2014 г. собственными силами без заключения договоров подряда.

Гражданин, не состоящий на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагается всего 26 (двадцать шесть) квартир, из них 8 однокомнатных общей площадью 44,51 м² жилой площадью 22,23 м², 1 двухкомнатная общей площадью 65,47 м² жилой площадью 40,34 м², 8 двухкомнатных общей площадью 62,13 м² жилой площадью 39,85 м², 8 двухкомнатных общей площадью 68,98 м² жилой площадью 33,95 м², 1 трехкомнатная общей площадью 85,8 м² жилой площадью 53,96 м².

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве квартир:

Привем заявлений от граждан осуществляется отделом долевого строительства и инвестиционной деятельности ОАО «МАПИД» 2014 г., ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, по адресу: четверг с 9.00 до 17.00, обед с 12.45 до 13.30, в пятницу с 9.00 до 15.00, обед с 12.45 до 13.30.

Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт.

Привем заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных квартир.

Если гражданин, желающий принять участие в долевом строительстве, в течение пяти календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу, и ОАО «МАПИД» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с другим гражданином.

Ознакомиться с планировками квартир можно на сайте ОАО «МАПИД» www.mapid.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА

Table with 3 columns: № лота, Наименование объекта, Местонахождение объекта, Начальная цена продажи с НДС, руб., Сумма задатка, руб. Rows include: Изолированное помещение с инв. № 100/D-85221 площадью 89,9 кв. м., Капитальное строение с инвентарным номером 100/С-325 площадью 3 952 кв. м.

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

ПРИМЕЧАНИЕ: Порядок оформления участия в аукционе и проведения торгов определяется Указом Президента РБ от 04.09.2006 № 559.

Для участия в аукционе необходимо подать заявление и подписать соглашение о правах и обязанностях сторон при организации и проведении аукциона с КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, предоставляет:
• копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
• документ, подтверждающий полномочия представителя юридического лица и его паспорт;
• паспорт для физических лиц или их представителей, нотариально заверенная доверенность для представителя физического лица;

• заверенные банком копии платежных поручений, подтверждающие внесение задатка в размере 10% от начальной цены объекта;
• организациями резидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе);
• организациями и физическим лицами – резидентами Республики Беларусь – документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией с заверенным в установленном порядке переводом на бел. (рус.) язык;

Аукцион состоится 1 июня 2014 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 607.
Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 27.05.2014 г. до 17.30 25.06.2014 г. по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50.
Контактные телефоны: 53-81-92, 53-45-65. Сайт: bgcn.by, city.brest.by

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

извещает о проведении 27 июня 2014 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды следующих помещений, изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

Table with 5 columns: № предмета аукциона, Местонахождение имущества, Площадь (кв. м), Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы, Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.), Сумма задатка (руб.), Характеристика имущества. Rows include: Арендодатель – ОАО «Минскремстрой», Производственное использование, склад, Производственное использование, склад.

Договор аренды по предмету аукциона № 85 заключается сроком на 5 лет, по предметам аукциона № 86 и № 87 – 3 года.
Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится 27 июня 2014 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства.

Участовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.
Лицо, желающее принять участие в аукционе:
– уплачивает задаток (юридические лица и индивидуальные предприниматели оплату производит платежным поручением) по соответствующему предмету торгов (назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 155 от 27.06.2014 по предмету аукциона № ...), перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету тор-

гов указана в соответствующей графе таблицы). Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов;
– подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов (банк заявления можно получить у организатора аукциона):
юридическое лицо – резидент Республики Беларусь: копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь: легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
копии платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
индивидуальный предприниматель: копии документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
копии платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона.

Физическое лицо – копию платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
– заключает с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить у организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения:

– физическое лицо, индивидуальный предприниматель предоставляет организатору аукциона документ, удостоверяющий личность;
– представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предоставляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.
Примечание: документы и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 28 мая 2014 г. по 23 июня 2014 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несет лицо, их подавшее.
Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.
Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. При отсутствии в лице, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения победителя аукциона:
– торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;
– аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета

аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 15 000 000 рублей.

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Важно! Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.

Договоры аренды имущества должны быть заключены в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 327 40 22, отдел аренды – +375 (17) 327 41 70, 327 47 29, 328 36 56, бухгалтерия – +375 (17) 328 36 58. Интернет: www.mgcn.by.

Ранее извещение о проведении аукциона по продаже права заключения договора аренды предмета аукциона № 87 было опубликовано 26.03.2014 в Борисовской газете «Азиства», предмет аукциона № 85 и № 87 – 21.03.2014 в газете «Звезда».

ПРИГЛАШЕНИЕ НА УЧАСТИЕ В ТОРГАХ МЕТОДОМ ПЕРЕГОВОРОВ

Организатор торгов ООО «КМК-Инвест» приглашает принять участие по выбору подрядной организации на монтаж коробки здания из изделий КПД серии 90М Бр объекта в г. Заславье

«Многоэтажные жилые дома типовых потребительских качеств в квартале, ограниченном ул. Механизаторов и ул. Советской.
Первая очередь строительства:
жилой дом № 1 по генплану, инженерные сети и сооружения».

Стоимость строительно-монтажных работ в текущих ценах ориентировочно составляет 39 200 млн. руб.
Переговоры будут проведены 29.05.2014 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 43А, к. 205.
Срок представления документов до 28.05.2014 г.
По результатам переговоров с победителем будет заключен договор подряда. Контактный телефон – (017) 256-25-83. УНП 80015286

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 05 июня 2014 года проводит 23/13-ый от 26.12.2013 г., 5-ый от 10.04.2014 г. и 9-ый от 15.05.2014 г. повторные открытые аукционы по продаже имущества республиканской собственности на 11-ом аукционе

Table with 5 columns: Номер лота, Наименование товара, Местонахождение объекта, Начальная цена продажи (без НДС), Сумма задатка (без НДС). Rows include: Гусеничный трактор МТ-ЛБ ш. 110157084 дв. 492662, Гусеничный трактор МТ-ЛБ ш. 110098084 дв. 089032, Грузовой Урал-4320 ш. 064440 дв. 984403 1986 г.

ПА МІФЫ І ЛЕГЕНДЫ — НА ВЕЛАСІПЕДЗЕ

ШАШКІ
Пад рэдакцыяй
мiжнароднага арбітра
Мікалая ГРУШЭУСКАГА

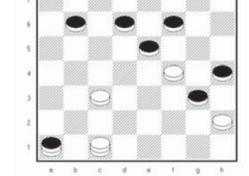
РАШЭНІ Аўтарскі-17
(П. Шклубаў):
№ 17/23 — c3, h8 (e5) g6 (g5) e3, e1+ № 17/24 — e7 (h6) a5, c5, c7 (d6) c3, e7, g5, d2, g5, f4, f4+.

Канкурсант Віктар Талкачоў (в. Уздзевічы Клімавіцкага раёна) свой ліст з рашэннямі заканавае логікам: «Усе заданыя якія ў сабе мелі як камбінацыйны матывы, так і эцюдыя з канцэпцыяй былі цікавымі. Вельмі падобаліся № 20 і № 24. Зычу іх аўтару Пятру Шклубаву моцнага здароўя і новых творчых поспехаў!»

«Трэнровачныя пазіцыі»
(М. Грудзюк): № 1 — b8, d6, h6, c11, f6, f8x. Варыяцыя праблемы, складзеныя ў сааўтарстве з В. Шульгой і апублікаваная ў «Народнай газеце» 24. 12. 2008 г. № 2 — fe3, b6 (h8:f6) g5, a7, b8 (b6) a7 (g5, g3) hе3 (h2) a7! (b4A) g1 (a3) c3x. A(g1) dе3x і № 3 — bс3, g5 (сb6) a7 (b2) d4 (c1) dс3, f8 (g7) a3 (d2/e3) f8, с1x. Выпраўленне ўласнай пазіцыі, надрукаваная ў газеце «Спорт-кур'ер» 24. 02. 2006 г.

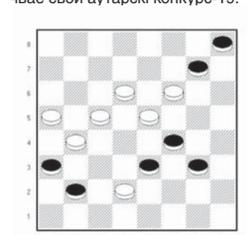
Правільнае рашэнне: І. Ананіч (Гродна), У. Бандарыч (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), А. Белы (Наваполацк), У. Валчукоў (Маладзечна), Аляксандра Камінска (Вілейка), А. Літвінаў (Мінск), С. Нячаеў (Баранавічы), В. Талкачоў і інш.

РЫХТУЮЦЕСЯ ДА КОНКУРСУ
Разгледзець пазіцыі відучага рубрыкі ў парадку падрыхтоўкі да конкурсу «Пагода ў доме-10». У іх белыя пачынаюць і выйграюць:

7. **Белыя:** с3, f4, h2, дамка с1 (4). **Чорныя:** b6, d6, e5, f6, g3, h4, дамка a1 (7).
8. **Белыя:** b2, f4, h2, дамка e1 (4). **Чорныя:** b6, d6, e5, f6, g3, h4, дамка a1 (7).
9. **Белыя:** b6, c7, d6, e5, e7 (5). **Чорныя:** a7, f4, g3, g5, g7, h2, h8, дамка b4 (8).

НАПРЫКАНЦЫ
Чэмпіён Беларусі па шашачнай кампазіцыі Дзмітрый Камчыцкі з Магілёва (на фота) заканавае свой аўтарскі конкурс-19:

№ 19/22. **Белыя:** a5, b4, c5, d2, d6, e5, f6 (7). **Чорныя:** a3, b2, e3, f4, g3, g7, h8 (7).
№ 19/23. **Белыя:** a7, b4, c3, c5, g3, h4 (6). **Чорныя:** a5, b6, e3, e5, e7, f6, g7 (7).
№ 19/24. **Белыя:** a5, b4, b6, c5, c7, d6, f4, g5 (8). **Чорныя:** b2, c3, d2, d4, d8, e3, f2, f8, g7 (9).
Патрабуйце перайграць чорных.

Адказы цягам двух тыдняў накіроўвайце на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, газета «Звязда», рубрыка «Шашкі».

НА СТАРТ — У ПОШУКАХ ПРЫГОД

Тое, што дастаткова вопыту з'яды на далёкіх адлегласці ў мяне няма, а веласіпед яшчэ не абкатаны (лічы, толькі з крамы), няк не адбілася на жаданні выпрабаваць сябе на трываласць. Пакуль цярозы розум падказваў: адумаіся, час яшчэ ёсць, душа ж шалёная імкнулася да подзвігаў. Як высветлілася, не адна я была такая.

На чыгуначным вакзале сабраліся 8 чалавек. У тым ліку наш непасрэдны кіраўнік і каардынатар — старшыня магілёўскага грамадскага савета па развіцці аграэкатурызму Сяргей Кулягін, які, здавалася, нарадзіўся на веласіпедзе.

Суправаджалі наш «дэсант» на «Фордзе» кіроўца (ён жа кухар) і медык-памочнік кухара. І тое, што цяжкія запленнікі не трэба цягнуць на сабе, было вельмі даражэ. Пасля невядзучага тэхністаў і фота на памяць мы бадзёра падаліся да цягніка эканом-класа, каб даехаць на ім да вёскі Верамейкі, дзе і павінен быў адбыцца старт.

АД КЕДРАЎ ДА МЯСТЭЧКА, ДЗЕ «ЧЫРЫКАЛІ» АВЕЧАК

Перад тым як асядлаць сваіх жалезных коней і зрабіць маршрут да першага прывалу каля чэрыкаўскай вёскі Наркі, азнаёміліся з мялянічымі кучкамі дэндропарку Верамейкаўскага лягаса. Прадпрыемства таксама

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ма зрабіла свой унёсак у развіццё мясцовага аграэкатурызму — устанавіла на пэўным участку інфармацыйныя шчыты і паказальнікі шляху. Паколькі мы былі яго першаадкрывальнікамі (не ўлічваючы тэставага маршруту), каардынатар белай фарбай (у адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі) адзначыў на дрэвах напрамак руху. «Дадатковыя прыкметы не перашкоджаць», — патлумачыў ён. Тым больш што шлях праходзіць праз лясы.

Гаспадар запэўніў, што асабліва «шчаслівыя» пасля апоўначы могуць убачыць, як з вады выходзіць русалка. Але герояў сярод нас не знайшлося.

Праз 30 кіламетраў няпростага для малавпытных веласіпедыстаў і зусім не цяжкага для прафесіяналаў шляху мы завіталі да Любові Чапелінай. У яе захоўваецца старадаўняя ікона святых Пятра і Паўла, якая, як кажуць, беражэ вёску Наркі і яшчэ некалькі бліжэйшых населеных пунктаў ад розных нягод.

Раней яна перадавалася з хаты ў хату, але апошняй некалькі гадоў застаецца ў доме Любові Ільінічы: жыхароў становіцца ўсё менш. Але кожны год на дзень святых Пятра і Паўла вернікі разам са святаром нясуць

яе хрэсным ходам да крыніцы Бразгун, якая знаходзіцца за некалькі кіламетраў ад Ныркоў. Дзякуючы жанчыне захаваўся старадаўні абрад з гэтай іконай, які некалькі гадоў таму быў прызнаны гістарычна-культурнай каштоўнасцю Беларусі.

Пасля адпачынку каля цудоўнай крыніцы зусім не хацелася зноў садзіцца на веласіпеды. Але ж, каб пабачыць музей якараў у вёсцы Мірагошч, трэба было пераадолець яшчэ 30 кіламетраў. Дарэчы, музей належыць гаспадару аграсядзібы «Лілея» Сяргею Дубягу. У дзясцінстве ён марыў стаць марокам, але пабачыць далёкія краіны з карабля не давялося. Затое з ракой Сож, на беразе якой і знаходзіцца сядзіба, звязвае шмат. Восі і якары адтуль, сярэд якіх ёсць вельмі рэдкія. Наогул Сяргей збіраецца пабудаваць тут яхт-клуб, дзе кожны кучок будзе нагадваць аб воднай стыхі. Цікава, што на супраць яго ўчастка цераз раку знаходзіцца тое самае месца, дзе ў старадаўнія часы стаялі мангола-татары. Яны не чапалі насельніцтва, паколькі яно пляціла даніну. Засталася з тых часоў цікавая назва ў гэтай мясцовасці — Чырыкавец. Там манголы «чырыкалі» (розалі) авечак, каб пакінуць на беразе непатрэбныя ім вантробы... Напэўна, калі б не такіх людзі, як Сяргей, гэту старонку гісторыі, як і многія іншыя, даўно забылі б. Пасля смачнай вячэры (наш кухар, які высветлілася, зноў аюраведчай кухні) знайшліся ахвотнікі паслухаць аповеды

гаспадара за вялікім сталом на беразе ракі. У месячным свеце нерухома паверхня вады здавалася казанчай. А гаспадар запэўніў, што асабліва «шчаслівыя» пасля апоўначы могуць убачыць, як адтуль выходзіць русалка. І клікаў пабукаць ноччу па былых уладаных князёў Абаленскіх. Але герояў сярод нас не знайшлося.

ПА КАЦЬРЫНІНСКІМ ТРАКЦЕ... ДА АЙЦА ГЕОРГІЯ

Ехала па ім імператрыца ці не, гісторыя замоўчвае. Але не выключана, што так яно і было. Пасля падзелу Рэчы Паспалітай у XVIII стагоддзі імператрыца падарыла тутацкія землі сваім фаварытам і потым наведвалася да іх. На нашай карце гэты лясны адрэзак шляху быў пазначаны як «сафары». За красамойным словам значылася язда па непрызначаных для веласіпеднай язды па лясных калдобах, дзе трэба лавіраваць паміж пясчанымі ўчасткамі, глыбокімі лужынамі, паваленымі дрэвамі і іншымі «спакусамі» жыцця. Калі ічыш па гэтай паласе пераходзіць, сэрца груквае так, што, здаецца,

перад вернікамі. А вось мазаікі з выявай апостала Пятра і Божай Маці, створаныя вядомым архітэктарам з Санкт-Пецярбурга Уладзімірам Фраловым 100 гадоў таму, і сёння выглядаюць як новыя.

СРОДАК ПАКАЗЫТАЦЬ НЕРВЫ І... СУЦШЫЦЬ ДУШУ

Веламаматы — дзівакі. Яны з захваленнем кажуць пра тое, як у іх крыві бушуе адрэналін ад язды па лясных калдобах, дзе трэба лавіраваць паміж пясчанымі ўчасткамі, глыбокімі лужынамі, паваленымі дрэвамі і іншымі «спакусамі» жыцця. Калі ічыш па гэтай паласе пераходзіць, сэрца груквае так, што, здаецца,

Інфарм-укол

ПАПЫРСКАЙЦЕ СЯБЕ ЦЁПЛАЙ ВАДЗІЧКАЙ і пакладзіце ў кішэнню нітрагліцэрыну

Сонца і цёплыя прыносяць з сабой не толькі пазітыўныя эмоцыі, але і пагаршэнне самаадчування на фоне павышэння тэмпературы і вільготнасці.

У некаторых краінах для палепшэння стану пажылых, цяжарных і дзяцей у сувязі са спёкай на базе цэнтраў сацыяльнай абароны ствараюцца «пакой прахалоды». Аднак «адсядзецтва» ў халаднаватым памяшканні не заўсёды ёсць магчымасць, а таму трэба памятаць пра некалькі простых правілаў, нагадае загадчыца 1-га тэрэпэўтычнага аддзялення 11-й гарадской паліклінікі г. Мінска Ірына УЛАСІК.

1. Пажылым, людзям з захворваннямі сістэмы кровазвароту варта абмежавацца 2-2,5 л вадкасці ў дзень. Для здаровага чалавека рэкамендуецца ўжываць да 3 л вады ў суткі. Лепш трэба памятаць ахалоджаную (не ледазяную!) негазіраваную ваду.

2. Не напружвайцеся на градках і за сталом. Колькасць ежы варта абмежаваць. І ўжо дакладна неабходна абмежаваць вострае і тлуства. Хворым нельга праводзіць на

дачным участку работы, якія патрабуюць нізкага нахілення галавы, паколькі гэта можа справакаваць рэзкае павышэнне артрыяльнага ціску.

3. У летні час не спрабуйце знізіць дозу лекаў або адмяніць іх прыём наогул — гэта можна рабіць толькі па назначэнні ўрача.

4. Вытрымлівайце рэжым працы. Калі з'явілася задыхка, перабой ў рабоце сэрца, слабасць, галавакружэнне ці боль, адрозжы спыніце любыя фізічныя дзеянні.

5. Спэка — вораг для работы на дачы для людзей з блізарукасцю сярэдняй і высокай ступені. Ад работы ў нахіленні, падняцця цяжару можа здарыцца кровазліццё ў сятчатку вока, яе адслаенне.

6. Заўсёды майце пры сабе тэннометр. З'яўленне галаўнога болю не заўсёды звязана з пачаткам гіпертанічнага крызу, таму не спяшацца прымаць лекі, пакуль не памераеце ціск. Галаўны боль можа быць прыкметай не толькі високага артрыяльнага ціску, але і паніжання, а таксама перанараджэння, стрэсу. Бескантрольны прыём лекаў можа выклікаць рэзкае зніжэнне ціску і прывесці да страты прытомнасці.

Святлана БАРЫСЕНКА

7. Шукайце цянік. І адносна халаднаватыя месцы. Апраўдана лёгкая і свабодная, пажадана ў натуральнай тканіне. Цела не павінны адсяцца каўняры, рэмень і г. д.

8. Майце на ўвазе, што сонечныя ванны могуць справакаваць прыступ бронхіальнай астмы або абстрактнае язы стравініка.

9. Не шукайце ратавання ў надта халаднавай вадзе. Гэта можа прывесці да спазму сасудаў. Дастаткова на працягу дзяр апырцаваць сябе з пульверызатару крыху цёплай вады. Менавіта такая вада здымае з паверхні скуры слой тлушчу, адкрывае поры і дазваляе скуры дыхаць.

10. Спэка нярэдка правакуе прыступы стэнакардыі ў людзей з захворваннямі сардэчна-сасудзістай сістэмы. Таму яшчэ да пачатку лета варта праходзіць прафілактычнае абследаванне. Падчас прыступу стэнакардыі неабходна мець пры сабе таблетку нітрагліцэрыну.

Даты Падзеі Людзі

1905 год — у Карэйскім праліве, а каля вострава Цусіма, адбылася марская бітва паміж 2-й Ціхаакіянскай эскадрай і японскім флотам, якая стала ключавым момантам у выхадзе руска-японскай вайны. Скончылася гэтая бітва поўным паражэннем рускай эскадры. У бай загінулі больш як пяць тысяч марокаў, а з 28 расійскіх караблёў ацалелі толькі тры. Пасля гэтага Расія была вымушана пачаць мірныя перамовы, якія завяршыліся Парцсбургскім мірам. На Ціхаакіянскай флоте і ў Санкт-Пецярбургу з 1990 года штогод адзначаецца Дзень памяці ўсіх рускіх марокаў, якія аддалі жыццё за Айчыну.

1914 год — нарадзіўся (вёска Дуброўка, цяпер Уздзевічскі раён) Антон Пятровіч Бялевіч, беларускі паэт. Вучыўся ў Магілёўскім педтэхнікуме, потым у Магілёўскім палітасветінстытуце. Аўтар паэтычных зборнікаў «Вясёлка над полем», «Жывая рака», «За салаўінымі гаямі» і іншых. Пісаў таксама сатырычныя і гумарыстычныя творы, вершы і пэмы для дзяцей, выступаў як празаік і публіцыст. Перакладаў на беларускую мову творы А. Пракоф'ева, А. Твардоўскага, М. Лермантава і А. Міцкевіча. На словы Антона Бялевіча напісалі песні М. Аладаў, А. Багатыроў, Я. Цікоці і іншыя кампазітары. Памер у 1978 годзе.

1959 год — 55 гадоў таму нарадзіўся (вёска Роскі Сялец Аршанскага раёна) Аляксандр Мікалаевіч Косінен, старшыня Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта. Доктар медыцынскіх навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь. Аўтар больш як 450 навуковых прац, у тым ліку 17 манатграфій і вучэбных дапаможнікаў, 8 вынаходстваў. Быў членам Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трыццаці склікання. Мае Падзяку Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Узнагароджаны медалём «За працоўную доблесць», сямю юбілейнымі медалямі, нагрудным знакам «Выдатнік аховы здароўя Рэспублікі Беларусь», Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, ордэнам Рускай праваслаўнай царквы прападобнага Сяргія Раданежскага II ступені, ордэнамі «Карэці Крыж» II ступені, «За асабістыя заслугі», залатым медалём Альберта Швейцара.

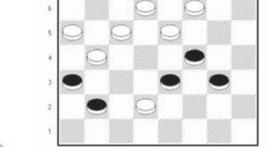
НАРОДЖАННЯ 26 МАЯ
Гэтыя людзі валодаюць прыроднай прывабнасцю. Яны глядзяць на жыццё сур'езна і насцярожана, заўсёды вельмі адказныя ў сваіх разважаннях. Выступаючы ў ролі абаронцаў абядлоўных, нярэдка ўзімаюцца на вышэйшыя ступені ўлады. Яны здаюцца людзьмі празмерна адкрытымі, але на самой справе старанна ахоўваюць свой унутры свет.

Як правіла, яны ставяцца да жыцця з меркай «чорнае-белае», дэманструюць або крайняе непрымманне рэчы, або палкую лямбуй.

Ёсць два тыпы людзей, якія нарадзіліся ў гэты дзень: адданыя ідэі або грамадскай групы, і тыя, хто жыве жаданнем асабістага росту і развіцця. І першыя, і другія самааддана працуюць і цалкам прысвячаюць сябе абранай справе. Яны не адрозніваюцца маўклівацю і выказваюць свае думкі, пацудзі адкрыта і нават рэзка. Могуць прысвяціць усё жыццё рабоце, сваёй сям'і або калектыву, развіццю сваіх прыродных талентаў, або поспеху дасягаюцца далёка ад родных мясцін, таму што ў іх жыве непераадоўная цяга да вандравак.

НАРОДЖАННЯ 27 МАЯ
Чэмпіён Беларусі па шашачнай кампазіцыі Дзмітрый Камчыцкі з Магілёва (на фота) заканавае свой аўтарскі конкурс-19:

№ 19/22. **Белыя:** a5, b4, c5, d2, d6, e5, f6 (7). **Чорныя:** a3, b2, e3, f4, g3, g7, h8 (7).
№ 19/23. **Белыя:** a7, b4, c3, c5, g3, h4 (6). **Чорныя:** a5, b6, e3, e5, e7, f6, g7 (7).
№ 19/24. **Белыя:** a5, b4, b6, c5, c7, d6, f4, g5 (8). **Чорныя:** b2, c3, d2, d4, d8, e3, f2, f8, g7 (9).
Патрабуйце перайграць чорных.

Адказы цягам двух тыдняў накіроўвайце на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, газета «Звязда», рубрыка «Шашкі».

Организация ЗАКУПИТ в больших объемах ОХЛАЖДЕННУЮ, ЗАМОРОЖЕННУЮ СВИНИНУ у ИП и юр.лиц по безналичному расчету
Дорого. 000 «Евроторп» УНП 101168731
8 (044) 7888 503

СЁННЯ

Сонца

Уход	Захад	Даўжыня дня
Мінск — 4.50	21.24	16.34
Віцебск — 4.40	21.14	16.34
Магілёў — 4.40	21.14	16.34
Гомель — 4.45	21.02	16.17
Гродна — 5.07	21.38	16.31
Брэст — 5.16	21.30	16.14

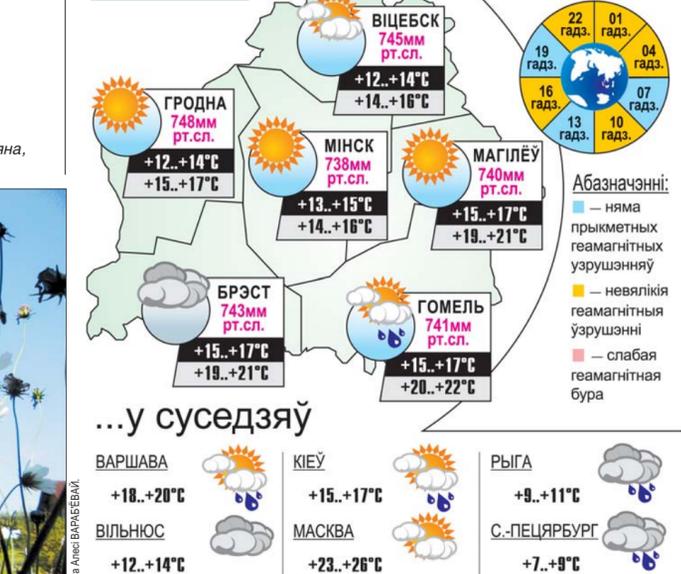

Месяц

Маладзік 28 мая. Месяц у сусор'і Цяльца.

Імяніны
Пр. Максіма, Мікіты, Нікіфара, Сідара.
К. Магдалены, Аўгусціна, Юльяна, Яна.

ЗАЎТРА

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

Жонка вярнулася з курорта дадому і давай уважліва вывучаць ложак: падушкі, прасціны, коўдур. Потым доўга аглядала ванную, праверыла масажную шотку... Нічога крмінальнага не знайшла і раздражнёна кажа мужу:
— На лысых перайшоў?

У тэлефоне цэлы спіс мужчынскіх імяў, а мелодыю «О, Боже, какой мужчина!» паставіць няма на каго.

— Як вы выхавалі такога разумнага добрага хлопчыка?
Маці:
— Хлусня, пагрозы, шантаж.

3-за добрых жонак мужыкі хутка псуноцца.

— А-А-А-А!!! Джэк Патрашыцель!!!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСКОЛЬКА, С. РАСКОЛЬКА, А. СЛАНЕЦКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШКІ, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадатка: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродна: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх мераванні не заўсёды супадаюць з мераваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім мераванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыяна ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.836. Індэкс 63850. Зак. № 2111.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
26 мая 2014 года.